

Erkenningsnummer:
P708478

de knotwilg

Er is hoop!!!

Ganzen
van de wijs?

Een nieuw bos
in Koekelare

Steun team
Origin'O

HET SOMBERSTE GRIJS
VAN DE SOMBERSTE WOLK
VAN DE SOMBERSTE DAG
VAN DE SOMBERSTE MAAND

IS NOG ALTIJD MOOIER
DAN HET GRIJS
VAN PAKWEG STORTBETON.

Geert De Kockere
www.litenatuurjjes.net

Editoriaal

- 3 Er is hoop!!!

Algemene informatie

- 4-6 Ganzen van de wijs? Kleine rietganzen veroveren de zandstreek.

Natuur- en Milieunieuwtjes

- 8 Algemeen

Het 'belbos' van Curieus

Multiculturalisme in natuurland

- 9 Ichtegem

Resultaat vlindertellingen 2018 in Poelkemveld & Wijnendale

- 9 Koekelare

Schape op de Swal

- 10 Oudenburg

Daar is de lente, daar is de paddentrek!

- 10 Roeselare

Bomen ACV-site bedreigd

'Het grote Vogelweekend' in het Kerselaregoed

- 11-12 Torhout

Stad helpt exoten bestrijden in het Groenhovebos

Groen Torhout schenkt € 1.000 voor Groenhovebos

- 16 Een grote gele kwik in een groen boekje

- 17-22 Activiteiten

- 23 Programma JNM Roeselare

Plaatselijke bijdragen

NATUURPUNT GISTEL-UDENBURG & HOGE DIJEN VZW

- 26-27 Nieuwe natuurfototentoonstelling in Oudenburg

- 28 Vechtpartij in de Uitkerkse Polder

NATUURPUNT RUIDENBERG

- 30-31 Nieuwjaarsbrief aan het gemeentebestuur van Kortemark

- 32-33 Een nieuw bos in Koekelare

- 34-37 Deel 3: Spinnen in de Swal in Koekelare

- 37 Lentewandelingen in de Swal

NATUURPUNT TORHOUT

- 38 Team Origin'O zamelt geld in voor project Groenhove

Werken mee aan dit nummer:

Dirk Anseeuw, Léon Baert, Ewoud Blonck, Koenraad Blonck, Christine Bogaert, Gino Coghe, Stijn Coolman, Freddy Cordy, Paul Debaenst, Roney Debaillie, Kamil Daneels, Filip Declercq, Sofie Declercq, Sarah Defoort, Wouter Dekoninck, Erwin Deros, Patrick Deruyter, Marie-Rose Deschynck, Pieter Desmet, Leopold Dewulf, Bertrand Duynslaeger, Roland Eeckhout, Jozef Germonprez, Peter Hantson, Valérie Hauspie, Geert Jonckheere, Patrick Keirsebilck, Eckhart Kuijken, Peter Lemmens, Koen Maertens, Pierre Oger, Michaël Parmentier, Georges Pollentier, Patrick Pottier, Dirk Raes, Johan Sabbe, Johan Strobbe, Marc Van Kerckvoorde, Lut Van Nieuwenhuysse, Bart Van Thuyne, Peter Vanoverbeke, Yvan Verhelle, Patrick Verhulst, Maarten Verlinde, Christine Verscheure & Ria Wyffels.

Omslagfoto: Erwin Deros

Foto's hiernaast: Youth for Climate

Er is hoop!!!

Vele duizenden jonge mensen vragen aandacht voor het klimaat. De 'klimaatstrijdelaars' roepen onze politici ter verantwoording en vragen hen om in actie te schieten. De nieuwe generatie is het gepraat beu en wil maatregelen. Nu.

Alles begon met Greta Thunberg, een Zweedse van net 16, die na de zomervakantie besliste om elke schooldag te staken, tot aan de Zweedse parlementsverkiezingen van 9 september 2018. Met een bord met daarop "Skolstrejk för klimatet" (schoolstaking voor het klimaat) trok ze naar het Zweedse parlement om aandacht te vragen voor de klimaatverandering.

Sinds de verkiezingen staakt ze iedere vrijdag. "Ik doe dat tot de politici de voorwaarden van het Akkoord van Parijs naleven", zei ze daarover. In navolging van de actie in Zweden volgden in november 2018 de eerste acties in Australië.

Ook in ons land kreeg Greta navolging. Begin januari riepen de 17-jarige Anuna De Wever en de 19-jarige Kyra Gantois op om vanaf nu elke donderdag te spijbelen voor het klimaat. Die eerste actiedag, op donderdag 10 januari, kwamen er al onmiddellijk zo'n 3.000 leerlingen mee actie voeren.

De actiebereidheid en het enthousiasme van deze vele duizenden jonge mensen heeft de media en de politici volledig verrast. Met een aanstekelijke dadendrang heeft een nieuwe generatie de zorg voor moeder aarde weer op de agenda gezet.

We moeten dringend af van fossiele brandstoffen. De technologie om dit te doen is beschikbaar, maar tot nu ontbreekt de politieke wil om eraan te beginnen. En de machtige gas-, petroleum- en steenkoollobby's doen er alles aan om eventuele maatregelen af te remmen.

"Er bestaat groeiend bewijs dat een toename van CO₂ en andere 'broeikasgassen' in de atmosfeer de globale temperatuur substantieel zal doen stijgen. Alhoewel er nog aanzienlijke onzekerheid bestaat over de snelheid en uiteindelijke omvang over een dergelijke temperatuurstijging, gaan huidige schattingen ervan uit dat een toename van 2°C (3,6°F) kan plaatsvinden tegen het midden van de volgende eeuw, en van 5°C (9°F) tegen 2100.

...

Temperatuurstijgingen zullen waarschijnlijk vergezeld worden door dramatische veranderingen in neerslag- en stormpatronen en door een stijging van het gemiddelde mondiale zeeniveau. Als gevolg hiervan zullen de landbouwomstandigheden aanzienlijk wijzigen, zullen milieu- en economische systemen mogelijk worden verstoord, en de politieke instellingen onder druk komen."

Klinkt modern en bekend? Mis. Dit is een citaat uit het rapport 'Can we delay a greenhouse warming?' van het 'United

States Environmental Protection Agency' (*). Het dateert van september 1983. Ondertussen lekte uit dat Shell al in de jaren '60 een goed beeld had van de mogelijk rampzalige gevolgen van klimaatverandering.

Heel herkenbaar voor wie de verhalen kent van asbest en tabak. Die verliepen bijna hetzelfde. Ook daar hebben de betrokken bedrijven jarenlang ontkend dat er een probleem was tot ze uiteindelijk voor de rechtbank moesten toegeven dat ze de boel belazerden om hun winsten veilig te stellen.

De natuur- en milieuverenigingen dringen al jaren aan op klimaatvriendelijk beleid, maar tot nu toe met weinig succes. En nu plots staan de jongeren daar met een duidelijk boodschap: "Het is genoeg geweest. Doe er iets aan!" Een boodschap waar wij als natuur- en milieuvereniging voor de volle 100 % achter staan.

Laten we zo snel mogelijk omschakelen naar een koolstofarme economie, waarbij de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Zo vermijden we dat de klimaatverandering helemaal uit de hand loopt. Er rest ons niet veel tijd meer, maar het kan nog lukken.

We zijn zeker een woord van dank verschuldigd aan Greta, Anuna, Kyra en al die andere jonge mensen. Zij zijn geslaagd in iets wat de milieuvereniging de voorbije jaren niet lukte: de klimaatverandering op de politieke agenda zetten. Hopelijk houden ze het vol tot het beleid echt verandert. Ze kunnen onze steun gebruiken.

Ondertussen werken wij op lokaal niveau ook verder aan de bescherming van biodiversiteit, erfgoed, milieukwaliteit en open ruimte. In verschillende gemeenten hadden we al boeiende gesprekken met de nieuwe schepenen van leefmilieu, of bezorgden we onze belangrijkste aandachtspunten aan de nieuwe bestuursploeg. Wat voor een beleid zij de komende jaren ook voeren: je leest er meer over in 'de knotwilg'.

Geniet nog van de lente en tot op een van onze volgende excursies, beheerwerken of protestacties!

Georges Pollentier,
voorzitter,
namens de raad van bestuur
van Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen.

(*) Zie <https://nepis.epa.gov/Exe/ZyPDF.cgi/9101HEAX.PDF?Dockey=9101HEAX.PDF>

Ganzen van de wijs? Kleine rietganzen veroveren de zandstreek.

Al vele jaren geldt de Kleine rietgans als ambassadeur van de Oostkustpolders. Niet alleen omdat deze soort bijzonder plaatstrouw is aan deze regio, maar ook omdat een significant deel van de totale populatie uit Spitsbergen hier komt overwinteren. Samen met de Kolganzen uit Rusland/Siberië zijn ze een belangrijke indicator van de natuurwaarden van onze kustregio, met name de vochtige permanente graslanden.

In de zes decennia dat wij de aantallen en verspreiding van overwinterende ganzen opvolgen, blijkt hoezeer vaste tradities bij deze vogels hun aanwezigheid bepalen. Uiteraard komen in die lange tijdreeks een aantal trends tot uiting en

het blijft een uitdaging om deze vast te leggen en zo mogelijk te begrijpen. Duidelijk is dat klimaatveranderingen en alle daarmee samenhangende factoren de verspreiding van Arctische ganzen over hun hele flyway beïnvloeden.

De Oostkustpolders tussen Knokke, Brugge en Oostende, met inbegrip van het Oostends krekengebied, is vanouds het belangrijkste overwinteringsareaal van wilde ganzen. De meest geschikte gebieden zijn vooral de grotere graslandcomplexen van Damme-Oostkerke-Hoeke, Dudzele, Uitkerke-Zuikerkerke, Brugge-Meeterkerke-Houtave, Klemskerke-Vlissegem en Bredene-Oudenburg. De Kleine rietganzen bleven altijd trouw

aan deze regio, maar de laatste vijftien-twintig jaar begonnen de Kolganzen ook expliciet de IJzervallei op te zoeken, waar ze nu in grotere aantallen pleisteren.

Dankzij de medewerking van tientallen deskundige vrijwilligers worden jaarlijks, van oktober tot maart, zeven simultaantellingen gehouden, en dit gebiedsdekkend voor de hele Oostkustpolders. De gemiddelde wintermaxima voor de Kleine rietgans en de Kolgans uit de laatste 10 jaren vertonen een langzaam dalende trend en bedragen respectievelijk 29.800 en 27.100 exemplaren. De top valt van midden tot eind december voor de eerste soort, terwijl de tweede meestal piekt tussen eind december en half januari.

Een grote groep Kleine rietganzen in Moere-Nieuwland (Gistel) op 11 februari 2019. Foto: Eckhart Kuijken.

Naast deze nuchtere onderzoeksbenadering blijft er vooral verwondering voor het fenomeen van de ganzen als wereldreizigers. Hoe paartrouwe koppels elk jaar met hun jongen de weg afleggen van de broedgebieden in de toendra naar de Vlaamse kustpolders, ruim 4.000 kilometer. Hoe ze hier door een groeiende schare vogelaars worden gevolgd, geteld, bewonderd en op foto vastgelegd. Zeker de ganzen met nekringen (halsbanden zeggen de Nederlanders) maken het observeren des te boeiender, voor sommigen bijna verslavend! De aflezer wordt dan ook mooi beloond, gezien van elke ingevoerde ringcode de trekroute zichtbaar is via www.geese.org of de BirdRing app.

Nekringen en zenders

Het ringproject bij Kleine rietganzen werd in 1990 in Denemarken gestart. Het vangen gebeurt in het voorjaar in Jutland en Noorwegen of in de ruitijd op Spitsbergen. Ook bij Kolganzen werden nekringen geplaatst, hetzij tijdens de winter in Nederland of Duitsland, hetzij op de Russische broedplaatsen.

Dit ringwerk werd vorig jaar aangevuld door het plaatsen van een aantal GPS-zenders, ingebouwd in witte halsbanden. Twee zwarte zonnepaneeltjes zorgen voor de energie en maken deze ringen behoorlijk opvallend. Zowel bij Kolganzen als Kleine rietganzen zijn de voorbije winter een aantal gezenderde vogels tot in onze streken doorgetrokken. Zie bijvoorbeeld het verhaal van Kolganzen A32, dat je in de vorige editie van 'de knotwilg' kon lezen (*).

Ondertussen heeft deze nieuwe maar dure techniek zijn nut al bewezen, met name bij het vergaren van kennis over de trekroutes en het terreingebruik van de ganzen in hun winterkwartieren. Traditiegetrouw worden vooral de natte graslanden geprefereerd, maar sedert zowat 25 jaar blijkt hier een kentering op te treden. Vooral Kleine rietganzen gingen reeds van bij hun aankomst steeds meer interesse vertonen in oogstresten van aardappelen, suikerbieten en vooral maïs. Later volgden ook de Kollen die nieuwe trend. Zo werden ook de gan-

zenwaarnemers verplicht hun zoekareaal uit te breiden en nieuwe gebieden te ontdekken. Boeiend!

Het is wellicht de onweerstaanbare goesting van de ganzen naar energierijk voedsel ('junkfood') die deze winter het verspreidingsbeeld in de war heeft gebracht. In de traditionele polderpleisterplaatsen was de voorkeur voor maïs al langer vastgesteld. In voorgaande jaren doken ook al Kleine rieten op in de zandstreek, maar eerder uitzonderlijk: in beperkte aantallen of gedurende korte tijd. Deze winter brak echter alle records. Vanaf eind oktober voerden de Kleine rietganzen echte 'rooftochten' uit tot ca. 15 kilometer buiten de traditionele Oostkustpolders, op zoek naar maïs. Naarmate deze oogstresten verdwijnen worden de akkers verlaten om in december over te schakelen op gras, dat vaak als groenbedekker wordt ingezaaid.

In deze bijdrage wordt het voorkomen van ganzen in de zandstreek ten westen van Brugge besproken, grofweg tussen Jabbeke, Aartrijke, Koekelare en Gistel. Ook waarnemingen uit enkele direct aangrenzende poldergebieden worden meegenomen: van de Bourgognevaart

en Moere Blote tot Sint-Pieters-Kapelle en Leke. Deze fungeren als 'overgangsgebied' naar de ganzenpleisterplaatsen in de IJzervallei. De gebieden ten noorden van de E40 behoren tot de Oostkustpolders en vallen buiten deze analyse.

De dagtotalen van pleisterende Kleine rietganzen in de hierboven gesitueerde regio worden weergegeven in de grafiek op de volgende pagina. De vroegste meldingen van overtrekkende groepen dateren van 26 oktober tot 11 november. Die dag worden in Bekegem de eerste grote aantallen waargenomen, meest op maïsakkers. Ook in Zerkegem, Dorenhoek, Boskapel en Westkerke blijven de dagen daarna groepen foerageren. Vanaf 25 oktober schuiven ze verder op richting Zedelgem en Aartrijke, soms groepen tot 1.000 vogels. Begin december volgt de eerste melding in Koekelare (430 ex.) en kort daarop komen ook de poldergebieden van Leke en Zande aan de beurt, gevolgd door Sint-Pieters-Kapelle, met wisselende aantallen tot 600 ganzen. Heel vaak worden vliegbewegingen opgemerkt boven Zerkegem en Eernegem. Aan de IJzer zit men ondertussen met spanning

Densiteit van signalen uitgezonden door 12 Kleine rietganzen met GPS-zenders. De groene punten betreffen voornamelijk tijdelijke verplaatsingen, zoals boven de Noordzee. © Unpublished data K. Schreven & B. Nolet, NIOO-KNAW and J. Madsen, Aarhus University.

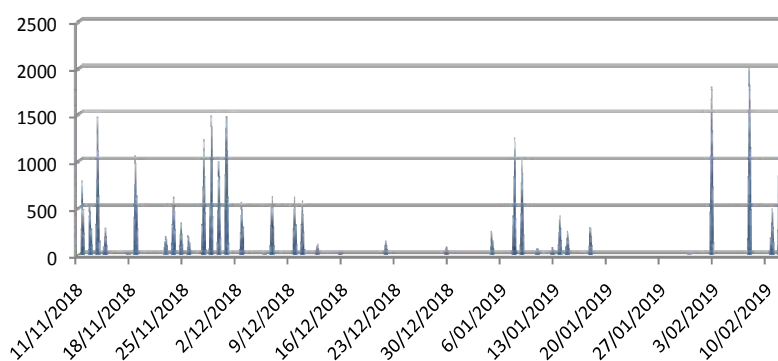
te wachten of de lang verhoopte doorstoot naar het westen zal gebeuren...

Na de pieken van half en eind november volgt rond 10 januari een kortstondig bezoek tot 1.280 Kleine rieten aan de Kapelleweiden en omgeving in Leke. De invasie van de IJzervallei blijft uit, hoewel kleine groepjes gesig-naleerd worden, die op de Blankaart gaan slapen. De laatste grote pieken volgen in de periode 2-12 februari, waarbij vooral de fraaie graslanden onder de Bourgognevaart en Moere-Nieuwland een lange tijd in trek blijven. De massale wegtrek van Kleine rieten uit Vlaanderen vond plaats net voor Valentijn, wat beduidend later is dan in de voorgaande winters.

Van de 45 Kleine rietganzen die met zenders werden uitgerust zijn er 12 tot in Vlaanderen afgezakt. De eerste melding kwam uit het Zwin op 13-14 oktober. Hoewel bekend is dat tegen eind december de eerste ganzen al uit Vlaanderen terugtrekken naar Friesland, kregen wij met de Kerstdagen nog 2 late zenders op bezoek, nu 12 in totaal. Daarvan zijn er 7 die de zandstreek hebben aangedaan. Wanneer wij alle 217 (!) aflezingen van zenders te velde analyseren (uit 'waarnemin-gen.be' of eigen observaties), dan blijkt dat 35 meldingen uit de zandstreek komen (16,1%). De laatste zender vertrok op 13 februari en legde in één ruk 690 kilometer af, helemaal naar Noord-Denemarken!

Dankzij de afgelezen nekringen en de 12 zenders kon dit nieuwe verspreidingspatroon goed gevolgd worden. De kaart op de vorige pagina geeft een uniek beeld van de densiteit van alle zendersignalen in de hele regio van 12 oktober tot 15 februari. Het is evident dat veruit de meeste signalen gesitueerd zijn in de Oostkustpolders zelf. De uitzwerving naar de zandstreek ten oosten en ten westen van Brugge is echter markant en nooit eerder in die mate vastgesteld. Dankzij de zenders weten wij dat de meeste ganzen stevast terugkeren naar de polders om te overnachten. Veel van

Dagtotalen Kleine rietgans in zandstreek en aanliggende polders

Aantalsverloop (dagtotalen) Kleine rietgans in de zandstreek ten westen van Brugge (**) en in de aanliggende polders, zoals bv. Moere-Nieuwland in Gistel.

Eckhart Kuijken

Met medewerking van Stijn Cooleman,
Dirk Raes en Christine Verscheure.
Contact: eckhart.kuijken@scarlet.be.

(*) Raes, Dirk (2019). De IJzervallei,
eindbestemming van Kolgans A32?
de knotwilg, 2019-1, p.7

(**) In het volgende nummer van 'De Spille',
het tijdschrift van Natuurpunt Brugs Ommeland,
verschijnt een gelijkaardig artikel
over de zandstreek ten oosten van Brugge.

Besluit

In tegenstelling tot het fragmentarisch gebruik van voedselgebieden buiten de klassieke Oostkustpolders in de voorgaande jaren, moeten we besluiten dat wellicht een nieuw fenomeen in ontwikkeling is. In hoeverre de traditionele plaatstrouw van de Kleine rietgans door deze exploratiedrang stand blijft houden zullen wij met intensief en gezamenlijk veldwerk in de volgende winters moeten uitpluizen.

Rest ons uitdrukkelijk de vele waarnemers en tellers te danken voor hun volgehouden inspanningen, die ook door het internationale coördinatiecentrum in Denemarken ten zeerste gewaardeerd worden. Bijzondere dank aan K. Schreven, B. Nolet en J. Madsen voor het gebruik van enkele niet gepubliceerde zendergegevens.

**Uit sympathie
Joost Desmet**

Sights Of Nature
Natuurpunt Optiekshop
 Vlamingsveld 89
 8490 Jabbeke
 050 31 50 01
www.deputter.be

OFFICIEEL PARTNER

KITE OPTICS

SWAROVSKI
OPTIK

Bynnex

KSP 80 HD *DE TOP IN ZIJN KLASSE*

KITE OPTICS
www.kite-optics.be

Koop uw instrument met ledenkorting bij Sights Of Nature, officieel partner en steun zo Natuurpunt

VERREKIJKERS | TELESCOPEN | MICROSCOPEN | ACCESSOIRES

Natuur- & milieunieuwtjes

ALGEMEEN

Het 'belbos' van Curieus

In 2013 startte Curieus haar eerste 'belbosactie' om iets te doen met al die afgedankte gsm's. Wereldwijd wordt slechts 1 procent van alle gsm's gerecycleerd en ook in Vlaanderen liggen naar schatting meer dan 10 miljoen oude gsm's stof te vergaren.

Dat kan beter! Allereerst is dit elektronisch afval en dat mag je letterlijk nemen. Een gsm bevat talloze gevaarlijke afvalstoffen die correct verwerkt moeten worden. Ten tweede bevatten die toestellen metalen zoals goud, kobalt en palladium. Kostbare stoffen die perfect hergebruikt kunnen worden. Zo kan je uit 1 ton gsm's 340 gram goud halen, terwijl 1 ton gouderts maar 5 gram oplevert. Bovendien is klassieke mijnbouw oneindig veel schadelijker voor mens en milieu dan urban mining, het herwinnen van grondstoffen uit bestaande producten. En ten derde zijn deze metalen niet zelden conflictgrondstoffen waarover, bijvoorbeeld in Afrika, smerige oorlogen gevoerd worden

De eerste twee edities van belbos leverden Curieus 18.000 gsm's op. En de opbrengst? Die werd geïnvesteerd in bos. Eén gsm voor één boom, goed voor 18.000 bomen of 18 voetbalvelden. Op die manier zagen frisgroene belbossen het levenslicht in Dilsen-Stokkem, Herent, Ieper, Kasterlee, Kortrijk, Merelbeke, Oostende, Wachtebeke en Westmalle.

Vandaag is de situatie niet anders. Daarom blies Curieus het belbosproject vorig jaar nieuw leven in op de markt van Torhout. Als elk huishouden 4 gsm's in de kast heeft, dan liggen er in West-Vlaanderen ongeveer 2 miljoen. Curieus wil er daarvan minstens 20.000 ophalen, een ambitieus project. De opbrengst gaat naar een nieuw West-Vlaams bos. Dat plant Curieus dan aan in samenwerking met Natuurpunt.

Haal je kasten dus leeg en breng je gsm's binnen! De Curieus-groepen organiseren her en der inzamelacties en nodigen iedereen uit om mee te helpen. Ook in de bezoekerscentra van Natuurpunt kan je oude gsm's deponderen. Meer info op www.hetbelbos.be en op www.curieus.be

Multiculturalisme in natuurland

Eind januari lagen, her en der langs landelijke wegen, weer stapels takken van net geknotte wilgen. Een jaarlijks weerkerend fenomeen waar een aantal vogelliefhebbers reikhalzend naar uitkijken. Vogelliefhebbers, zegt u? Ja inderdaad, kwekers van *Agapornis fischeri*, *Agapornis personatus* en/of *Agapornis roseicollis* zijn maar al te blij met dit ruime aanbod. De bast van jonge knotwilgtakken is immers het favoriete nestmateriaal van deze mooie exotische vogels.

Het oorspronkelijk leefgebied van de dwergpapegaai, in het Engels soms ook

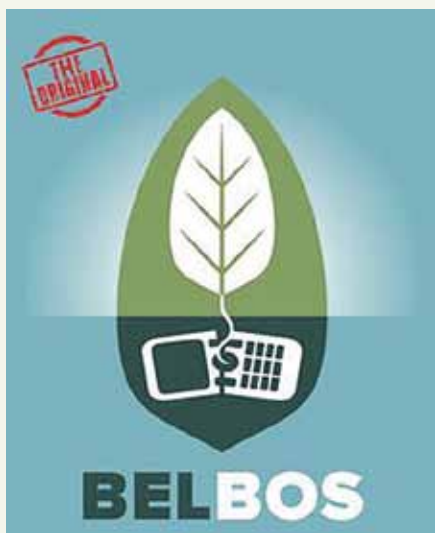

Een perizikkopagapornis (*Agapornis roseicollis roseicollis*) in het wild in Namibië. Foto: Charles J. Sharp op www.wikipedia.org

Lovebird genoemd, vind je in Afrika. Op de foto hierboven zie je een van de meest voorkomende dwergpapegaaien in zijn 'wildkleur'. Ze leven er in kleine groepen en eten hoofdzakelijk fruit, groenten, sommige grassoorten en zaden. De koppels broeden in boomholtes, waarin ze bolvormige nesten vlechten.

In gevangenschap kweken ze het best per koppel of in een kleine groep, waarbij het aantal nestkasten steeds groter moet zijn dan het aantal koppels. Anders kunnen deze liefogende vogeltjes best agressief uit de hoek komen bij gevechten om een nest.

De knotwilg is dus niet alleen belangrijk als broedplaats voor inheemse insecten, vleermuizen, vogels en kleine zoogdieren, maar ook heel geliefd bij een aantal exoten. Kijk dus niet raar op als er weer eens een auto stopt bij een stapel pas geknotte wilgentakken. Veel kans dat het een Agapornisliefhebber is op zoek naar nestmateriaal.

ICHTEGEM

Resultaat vlindertellingen 2018 in Poelkerveld & Wijnendale

Dirk Anseeuw, Kamil Daneels en Patrick Deruytter hebben het voorbije jaar weer ijverig vlinders geteld in het Poelkerveld en het Wijnendalebos. De teltrajecten in het Poelkerveld werden 6 maal afgelopen, die in het Wijnendalebos 16 maal. In totaal telden ze 2.796 vlinders van 26 soorten, allemaal dagvlinders en dagactieve nachtvlinders. Dit is een toename van zowel aantallen als soorten, maar door de lange warme zomer is er in 2018 wel vaker en langer geteld dan vorige jaren.

Op 8 juli telden ze 455 vlinders, wat het record benadert uit 2014, toen er op 1 dag 462 vlinders werden geteld. Het bruin zandoogje was de meest talrijke vlinder. Er werden er 1.108 gespot, waarvan 238 exemplaren op 20 juni alleen al.

Er waren dit jaar 3 nieuwkomers: de grote vos (zeer zeldzaam), het kaasjeskruidkoppje (zeldzaam) en de sint-jacobsvlinder (vrij algemeen). De waarneming van een grote vos op 27 april was een aangename verrassing. Deze zeldzame bosvlinder heeft waarschijnlijk in het bos overwinterd. Hopelijk plant hij er zich nu ook voort. Het kaasjeskruidkoppje is voor het eerst gezien op 2 augustus, met 2 exemplaren. Ook op 13 september werd er één gezien. Dit zeldzame vlindertje is reeds en-

Het kaasjeskruidkoppje is reeds enkele jaren bezig aan een opmars in Vlaanderen en heeft nu ook het Wijnendalebos bereikt. Foto: Dirk Anseeuw.

kele jaren bezig aan een opmars in Vlaanderen en heeft nu ook Wijnendale bereikt.

De keizersmantel (zeldzaam) was in 2018 in goeden doen! Deze prachtige vlinder werd zowel in het Poelkerveld als in Wijnendale gezien. Hiermee lijkt deze bosvlinder zich definitief in de streek gevestigd te hebben. De kleine ijsvogelvlinder (zeldzaam) liet zich niet zien bij het aflopen van de teltrajecten, maar werd elders in het bos wel gespot.

2018 zal geboekstaafd staan als een uitzonderlijk vlinderjaar. Zeldzame bosvlinders verschenen of keerden in groten getale terug. De grasvlinders deden het heel goed en ook de blauwtjes en de witjes

waren in goeden doen. De trekvlinders waren minder talrijk, net als gewonere vlindersoorten als dagpauwoog, kleine vos en landkaartje.

Het gevoerde beheer in en rond het bos heeft duidelijk effect: de grasvlinders floreren en steeds meer zeldzame vlinders vinden hun weg naar het Poelkerveld en het Wijnendalebos. Wij kijken al uit naar de komst van de braamparelmoevlinder en kleine weerschijnvlinder, die ook onze richting op komen. Eventueel geïnteresseerd om mee te tellen? Neem dan contact op met het secretariaat (peter.lemmens@natuurpunt.be).

KOEKELARE

Schape op de Swal

Sinds midden februari lopen er 2 Ouessantschape rond op de Swal. Nu ja, schape? Zeg maar 'schaapjes'! Het Ouessantschaap is oorspronkelijk afkomstig van het eiland Ouessant voor de kust van Bretagne. Dat is het meest westelijke gebied van Europees Frankrijk, bekend om zijn bar klimaat en ruig landschap. Dit schapenras, het kleinste dat er bestaat, is helemaal aangepast aan deze ruwe omgeving. Deze minischaapjes hebben een schofthoogte van ongeveer 45 cm en wegen maximaal 20 kg. En de lammetjes: die zijn helemaal op knuffelformaat. :-)

Ouessantschape op de Swal: helemaal schape, maar in miniversie. Foto: Dirk Anseeuw.

Deze taaie beestjes voelden zich onmiddellijk thuis in hun nieuw verblijf. Het is de bedoeling dat ze zorgen voor een extensieve begrazing van ons natuurgebied. Zo moet er een hele resem van microbioto-

pen ontstaan, gaande van kort afgegrazen grasland tot ruigte. Zo geven we de vele amfibieën en insecten die de Swal rijk is alle kansen. Bezoeken mag, maar laat je hond thuis: daar houden schape niet van!

OUDENBURG

Daar is de lente, daar is de paddentrek!

Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken heeft, na een pauze van een drie jaar, weer aangeknoopt met een oude traditie en een paddenoverzetactie opgezet. Even het geheugen opfrissen: de paddentrek is een jaarlijks terugkerend fenomeen waarbij padden (en andere amfibieën) van hun winterverblijven naar het water trekken om zich voort te planten. Die trek vindt plaats in de periode van februari tot april. Op 16 februari, een prachtige zaterdagmorgen, plaatsten onze vrijwilligers de vanginstallatie. Er werd ruim 200 m wegberm afgespannen op een plek langs de Zeeweg die gekend is voor overstekende padden. De padden, die in de omliggende velden leven, komen er samen in hun trektocht naar de vijvers van domein 'De Kluiten'. Net op die plek steken ze de rijweg over, met alle gevolgen vandien. Door ze te vangen net voor ze de rijweg opkruipen, kunnen we hen veilig overzetten. Hopelijk kunnen we weer honderden dieren redden. Een update met de juiste getallen geven we later nog.

Volgend jaar willen we ook op andere plaatsen vermijden dat er amfibieën slachtoffer worden van het verkeer. Zijn er nog plaatsen in Gistel of Oudenburg,

Op 16 februari plaatsten de vrijwilligers van Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken de vanginstallatie langs de Zeeweg. Foto: Patrick Pottier.

waar je dit voorjaar veel doodgereden padden, kikkers of salamanders hebt gevonden? Laat het ons dan weten a.u.b. (koenraad.blontrock@gmail.com of

0495/240.899). Misschien kunnen we volgend jaar op die locaties ook een paddenoverzet organiseren.

ROESELARE

Bomen ACV-site bedreigd

Hoe is het mogelijk? Via de facebook-groep 'Meer Bomen In Roeselare' (www.facebook.com/groups/MeerBomenInRoeselare) komt ons ter ore dat de mooie en oude bomen op de ACV-site in het hartje van Roeselare moeten sneuvelen voor extra gebouwen voor de Provinciale vleugel. Naar goede gewoonte tekent de architect dus eerst de plannen, om tijdens een terreinbezoek dan verwonderd vast te stellen dat de bouwzone vol oude bomen staat. Mooie, tot 150-jaar oude bomen. Enkele

werden vorig jaar verminkt tijdens een 'snoeibeurt' en er was er inderdaad een-tje aangetast door zwammen (die sneuvelde tijdens de storm van 10 maart), maar het blijft een historische groene long in het grijze Roeselare.

Het ACV staat erom bekend om 'groene standpunten' in te nemen, maar blijven ze consequent in hun denken en handelen als het over hun eigen terrein gaat? Zal Roeselare weer toestemming geven om de boomzaag boven te halen voor meer beton? Hoe lang moeten we nog op de klimaatnagel kloppen voor er echt iets verandert bij de beleidsmakers?

Deze monumentale bomen (het exemplaar rechts vooraan rekenen we daar niet bij :-)) zouden moeten wijken voor het nieuwe gebouw van ACV Roeselare. Foto: Peter Hantson.

Ik denk dat het realisme van de klimaatspijbelars terecht is: doorduven tot er écht iets ten goede voor het klimaat verandert. Nu moet het gebeuren! De wetenschappelijke kennis over het klimaat is overweldigend en duidelijk; de technologische kennis om veel zaken ten goede aan te passen bestaat. Maar de goedkoopste en eenvoudigste manier om de klimaatverandering af te remmen én ons eraan aan te passen, is de natuur zelf.

'Ecosysteemdiensten' heet dat dan. Zo absorberen bomen CO₂, tot 150 kg/jaar voor een volwassen boom, filteren ze fijnstof en vervuilende gassen uit de lucht, koelen ze de omgeving op warme dagen, bieden ze planten en dieren een leefomgeving en verbeteren ze de fysieke en mentale gezondheid van de omwonenden.

'Bomen in de stad' is een belangrijk streefdoel van Natuurpunt Mandelstreek en de facebookgroep! Daarom werken we samen om tuinen met oude bomen te beschermen. Natuurpunt vindt dat inbrei-

ding met hoogbouw moet kunnen binnen de ring, maar niet ten koste van het bestaande groen, wel integendeel!

'Het grote Vogelweekend' in het Kerselaregoed

De doe- en observatienamiddag van zaterdag 26 januari werd alweer een succes. De formule blijft jong en oud aanspreken, zowel de workshops binnen als de buitenactiviteiten.

Deze keer waren we te gast in het Kerselaregoed, een bijna vergeten parkje met een oude walgracht. Ondanks de gure wind telden we bijna honderd bezoekers die met veel 'goeste' aan de slag gingen. Ze bereidden de lekkerste vogelhapjes, zoals pindasnoeren en voederrollen. Ook de kleurplaten vielen in de smaak van de jongste bezoekers, die er hun fantasie konden op botvieren. Veel kinderen en ouders hadden er ook een flinke portie geduld én koude rillingen voor over om de verse vetbollen goed te laten afkoelen, zodat ze deze zonder vette troep mee konden nemen naar hun eigen tuin.

Buiten was het al eens drummen onder de tent bij de telescopen, die op de voedertafel waren gericht. Geduldige vogelkenners gaven uitleg bij al wat in de kijker kwam. Velen kregen zo voor het eerst duidelijk groenlingen, verschillende mezensoorten en vinken in het vizier. Een groepje koperwieken en twee soorten spechten lieten zich ook zien, maar de hoofdrol was weggelegd voor de jonge grote gele kwikstaart die met tussenpozen de vijveroever inspecteerde op welkome hapjes. Dat we zo veel leuke vogelsoorten spotten, was ook maar mogelijk dankzij de vrijwilligers van Wijkcomité Schiervelde, die de voedertafels vanaf december dagelijks bevoorraadden.

Alweer een geslaagd voorbeeld van samenwerking tussen Natuurpunt Mandelstreek, stad en Stad-Land-schap 't West-Vlaamse hart. Door de handen in elkaar te slaan, slagen we er in om iedereen te betrekken bij deze acties rond biodiversiteit en natuur in de stad.

Zowel de workshops binnen als de buitenactiviteiten werden gemaakt door de deelnemers aan 'Het grote Vogelweekend' in het Kerselaregoed.

Foto's: Michael Parmentier.

TORHOUT

Stad helpt exoten bestrijden in het Groenhovebos

Natuurpunt Torhout heeft ondertussen een goede 7 ha aangekocht in het Groenhovebos. Deze 7 ha bestaat uit een puzzel van kleine en middelgrote percelen, die we van verschillende privé-eigenaars aankochten. Bijna al die stukjes privébos

zijn omheind met draad en struiken, zoals de ijzersterke en snelgroeiende laurierkers (*Prunus laurocerasus*), beter gekend als de 'paplaurier'.

De laurierkers is een groenblijvende plant uit de rozenfamilie die van nature voorkomt in Zuidoost-Europa en Klein-Azië, maar die hier al sinds de 16e eeuw wordt gebruikt als tuinplant. In onze streken zijn

er maar enkele dieren die er graag van snoepen. Insecten weten in het voorjaar de bloemen wel te appreciëren en vogels in het najaar de bessen.

Verder kan je er niet veel mee. De bladeren en het hout bevatten zo'n hoge dosis giftig blauwzuur dat niemand ervan eet. Afgevalen bladeren die in het water terechtkomen zijn zelfs schadelijk voor

vissen en andere in het water levende organismen. Verder zorgen de dichte schaduw onder deze altijd groene plant en de dikke laag dode bladeren, die tergend traag verteren door de hoge dosis blauwzuur, ervoor dat er niets onder deze struik kan groeien. Bosplanten hebben zo geen schijn van kans.

Om het bos opnieuw een natuurlijk uitzicht te geven en om plaats te maken voor de fauna en flora van eigen streek, verwijderen we alle draadafsluitingen en tuinplanten. Zo maken we plaats voor inheemse planten, zoals de hazelaar. Wel 150 insecten lusten het blad of de vruchten ervan. De nootjes worden ook danig geapprecieerd door gaai, eekhoorn of muis, die er een wintervoorraad mee aanleggen, maar bij dat haastige gesleep gaan heel wat noten 'verloren'. Die krijgen dan de kans om uit te groeien tot een nieuwe struik.

Om de laurierkers terug te dringen heeft snoeien weinig zin. Deze ijzersterke plant groeit gewoon weer aan en het volgende jaar mag je opnieuw beginnen. Gelukkig heeft de stad nu

Dankzij de hulp van de graafmachine met kraanman van de stad hebben we heel wat wortelkluiten van laurierkers én enkele onnoemelijk zware betonpalen kunnen verwijderen. Zo wordt het Groenhovebos weer een stukje natuurlijker. Foto: Jozef Germonprez.

geholpen om op 4 percelen de wortelkluiten met een kraan uit te graven. De kraanman is er een hele dag mee bezig geweest. Ook enkele zware betonpalen, die we met handgereedschap niet weg kregen, konden eindelijk ook

naar het containerpark afgevoerd worden. Hartelijk dank aan de stad voor deze actie! Het Groenhovebos wordt er alweer een stukje mooier en natuurrijker door.

Groen Torhout schenkt € 1.000 voor Groenhovebos

Op zondag 25 februari ging de nieuwjaarsreceptie van Groen Torhout door onder een stralende lentezon. Zij maakten van de gelegenheid gebruik om Natuurland Torhout een cheque van zomaar eventjes € 1.000 te

overhandigen. Dat is de opbrengst van hun 3e Groenquiz, die doorging op 9 februari. Daarmee geven ze ons weer een duwtje in de rug om ons project in Groenhovebos verder te zetten. Een welgemeende dankjewel!

Foto: Jozef Germonprez.

Al meer dan 60 jaar uw vertrouwde bank verzekeraar

KANTOOR BABYLON - FSMA 26672 cAcB

Westlaan 145, 8800 Roeselare, 051 25 10 10

MARIANNE DEPRAETERE - FSMA 48078 cAcB

Beversesteenweg 363, 8800 Roeselare, 051 20 50 94

KANTOOR LEEN TANGHE - FSMA 46897 cAcB

Aartrijkestraat 12, 8820 Torhout, 0475 45 67 62

KANTOOR VANDEVOORDE BVBA - FSMA 107137 cAcB

Meiboomlaan 5-7-9, 8800 Roeselare, 051 24 28 27

VANDEZANDE-BRYSSE - FSMA 113630 cAcB

Marktstraat 20, 8810 Lichtervelde, 051 72 44 11

KANTOOR VANHAECKE - FSMA 61160 cAcB

Rumbeeksesteenweg 464, 8800 Rumbeke, 051 24 46 53

RUDI VERHOEST - FSMA 46891 cAcB

Noordlaan 9, 8800 Roeselare, 051 24 01 30

**WELKOM IN HET
PROVINCIAAL BEZOEKERSCENTRUM
DE BLANKAART**

650 JAAR POPERINGEVAART
tentoonstelling nog tot 31 maart

WE ARE WATER
Don. 4 april: Avondje over... het kunstproject neergezet!
Van 4 april tot 30 juni: de tentoonstelling

OP WEG NAAR WATERLAND
Zondag 14 april
Begeleide dagwandeling met belbus

NATUUR@ELIER VOOR KIDS
Woensdag 8 mei: De vlucht van de vlinder

Activiteiten i.s.m. Regionaal Landschap Westhoek, vzw De Boot en Gezinsbond
Elke dag open van 13.30 tot 16.30 uur. Van 1 april tot 30 oktober tot 17.30 uur.
Meer info en inschrijven nieuwsbrief op www.blankaart.be

Provinciaal Bezoekerscentrum De Blankaart
Iepersteenweg 56, 8600 Woumen, blankaart@west-vlaanderen.be - 051 54 59 48
www.blankaart.be

 [westvlaanderen](https://www.facebook.com/westvlaanderen) [provincie_wvl](https://www.instagram.com/provincie_wvl) [@provinciewvl](https://twitter.com/provinciewvl)

west-vlaanderen
de gestreepte provincie

Volg ons op facebook "Origin'O torhout"

biobuurtwinkel
Origin'O

We zijn open van
ma-do 9u - 18u
vr 9u - 19u
zat 9u - 13u
Industrielaan, 3
Torhout

Origin'O Heerlijk vers!

FOTOCOUDENYS.BE

DE WEBSHOP MET DE BESTE WINKELSERVICE

KONING ALBERTSTRAAT 13, 8210 VELDEGEM - 050/277438
tussen Brugge en Torhout, vlakbij de kruising van E40 en E403, gratis parkeren voor de deur

ALGEMENE BOUWONDERNEMING

ERIK DEBAL

Verbrandhofstraat 130 - Roeselare
Tel. 051 20 83 41
info@debalerik.be - www.debalerik.be

**NIEUWBOUW - VERBOUWINGEN
WIND- EN WATERDICHTTE WONINGEN
ALLE RUWBOUW- EN BETONWERKEN
ENERGIEBESPARENDE RENOVATIES**

Een grote gele kwik in een groen boekje

Elke rechtgeaarde natuurliefhebber zou er een moeten bijhouden: een 'groen boekje' waarin hij of zij opvallende waarnemingen of onverwachte natuurontmoetingen neerschrijft (*). Ik doe dit nu al twee decennia lang en bladeren in dat schriftje leest als een geschiedenis van mijn tuin. Grasduinend stoot ik op berichtjes als: "Op warme zomeravond opvallend geluid vanuit vuurdoornstruik, als regendruppels die op de blaadjes kletteren. Het blijken muisjes te zijn die de vruchtjes openbijten om de inhoud te verorberen. Eentje houdt met zijn voorpootjes een vruchtje vast, maar door de ingevallen duisternis valt niet op te maken of het huis- of bosmuizen zijn (18/7/18)". Of nog "Gaffellibel wurmt zich uit zijn huid (exuvium) en begint bovengronds leven (18/8/18; met foto)", "Dood roodborstje op terras (21/10/18)" of "Twee goudhaantjes inspecteren rozenstruiken; zwartkop foerageert op c-toneaster (9/12/18)".

De mooiste momenten zijn wanneer je een nieuwe soort aan je lijst van in de tuin gespotte vogels (38 verschillende soorten op dit ogenblik) of insecten kan aanvullen. Eind vorig jaar dacht ik even dat het weer zover was: een grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*) kwam op bezoek. Een korte controle in het groene boekje bracht echter aan het licht dat reeds in het najaar van 2012 een grote gele kwikstaart langs de oever van de tuinvijver op voedseljacht kwam. Hoe kan je zoiets vergeten? Goed, een tweede waarneming is ook niet mis, al is het maar omdat het gaat om een vogel die op de rode lijst staat van bedreigde of kwetsbare soorten. Een typische tuinvogel is het ook al niet, wel een liefhebber van water. Het liefst houdt de grote gele kwik zich op langs snelstromende, natuurlijke beekjes waar hij op de oever naar insecten zoekt of vanop een kei in het water mugjes en vliegjes verschalkt. Het leven langs luidruchtige waterlopen gaf

Grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*). Foto: Patrick Keirsebilck.

hem een schel stemgeluid, zo karakteristiek ook voor andere bewoners van zo'n biotoop zoals de ijsvogel en de waterspreeuw. Noodgedwongen dient de vogel echter steeds meer genoegen te nemen met gekanaliseerde riviertjes of stilstaand water.

Zoals het een kwikstaart betaamt wipt ook de grote gele kwik constant met staart en achterlichaam. Het oud-Vlaamse werkwoord *kwikkelsteerten* werd vroeger ook wel eens voor kwispelende honden gebruikt. *Kwik* had toen de betekenis van levendigheid, 'doendigheid', en hiervan is hun naam terecht afgeleid. Mannetjes hebben een gele borst en een heldergele onderzijde. Bij vrouwtjes blijft het geel beperkt tot de onderzijde. Daarnaast hebben mannetjes in de broedtijd een zwarte kin en keel, die bij vrouwtjes lichter is. In alle kleden zijn de vleugels zwart, de mantel grijs en de stuit groengeel. Witte oog- en mondstreep vallen nog op. Een juveniel ziet eruit als een adult in winterkleed, maar heeft een bruine zweem op de borst. De bruinroze poten onderscheiden hem van zijn kleine broer, de gele kwikstaart (*Motacilla flava flava*), die op zwarte pootjes rondhuppelt en een feller gele borst heeft. Ook de gele kwikstaart heeft het overigens, zoals alle weidevogels, niet onder de markt.

Nog even terug naar het groene boekje: was de grote gele kwikstaart geen echte nieuwteling, dan was de Europese hoor-naar (*Vespa crabro*) die ik gisteren op de tuintafel aantrof dat wel. Toch merkwaardig om zo'n versufte reuzenwesp (3 cm) eind februari te ontmoeten. De wesp liet zich gewillig fotograferen. Was deze vondst een gevolg van de ongewoon warme temperaturen? In dezelfde lijn ligt ook een waarneming van deze ochtend: een tijftjaf zit in de kale magnolia uitgebreid zijn hele verenpak schoon te maken. Heel even zet hij zelfs een kort deuntje in en dat is uitzonderlijk vroeg, zo leren mijn aantekeningen. De eerste tijftjaf hoorde ik voordien altijd pas begin maart. De aankondiging van alweer een lange mooie zomer?

Johan Strobbe

(*) N.v.d.r.: Op www.waarnemingen.be kan je je tuin instellen als gebied en zo je waarnemingen noteren. Dat maakt het niet alleen makkelijker om de waarnemingen uit je tuin te beheren en er opzoekingen in te doen, maar zo kunnen ze ook gebruikt worden voor wetenschappelijk onderzoek.

Geïnteresseerd? Log in op de website en kies achtereenvolgens voor 'mijn waarnemingen.be', 'mijn gebieden' en 'maak je eigen gebieden aan'. Dat doe je door een naam te kiezen, in te zoomen op de kaart en met het 'vijfhoekssymbool' je tuin te markeren. Ook al je oude waarnemingen worden dan automatisch gekoppeld aan je tuin.

activiteitenkalender

POP-UP-ACTIVITEITEN

Zowel Natuurpunt Mandelstreek als Natuur.werkgroep Torhout organiseren regelmatig 'pop-up-activiteiten'. Dat zijn 'activiteiten die plots opduiken' en erg snel georganiseerd worden, bijvoorbeeld omdat er ergens een bijzondere vogel werd gespot of omdat het de ideale omstandigheden zijn om een inventarisatie te doen. Het is praktisch onmogelijk om deze activiteiten op te nemen in 'de knotwilg' of zelfs in 'de groene flits', onze maandelijkse e-nieuwsbrief. Ben je geïnteresseerd in deze activiteiten, stuur dan een mailtje naar Philippe Deprez van NP Mandelstreek (secretaris@natuurpuntmandelstreek.be) en/of naar Geert Carette van Natuur.werkgroep Torhout (geert.carette@skynet.be). Zij sturen je dan een bericht wanneer zij iets organiseren.

Bouw je eigen bijenhotel

Moorslede

Dinsdag 9 april om 9 u. (12 u.) of 14 u. (17 u.)

Wilde bijen zijn prachtige diertjes die hard werken. Ze bestuiven massa's bloemen, ook van fruit en groenten. Zo zorgen ze ervoor dat wij al die lekkere dingen kunnen eten. Ook in je tuin leven er heel wat soorten. Bang moet je er niet van zijn, want ze steken niet. Jammer genoeg hebben onze wilde bijen het steeds moeilijker om nestplaatsen en voedsel te vinden. Een leuke manier om hen te helpen is een insectenhotel ophangen. Lijkt je dat wel wat, maar weet je niet hoe je eraan moet beginnen? Dan is deze workshop echt iets voor jou. Kom mee bouwen, en na een paar uurtjes heb je een prachtig hotel-op-wriemelmaat dat je mee naar huis mag nemen. **Workshop voor kinderen vanaf 10 jaar. Kostprijs: € 3 per deelnemer. Inschrijven noodzakelijk. Meer info en inschrijven via Bibliotheek Moorslede, bibliotheek@moorslede.be of 051/771.057. Afspraak in 't Torreke, Plaats 6, Dadizele.**

Organisatie: NP KERN DE REIGER i.s.m.

Bibliotheek Moorslede

Gezellig wandelen en afval opruimen in het Groenhovebos

Torhout

Zondag 14 april om 9.30 u. (11.30 u.)

Deze zondagvoormiddag slaan Natuurpunt Torhout, Mirom (Milieuzorg Roeselare en Menen) en de stedelijke milieudienst de handen in elkaar. We gaan wandelen in het Groenhovebos en ruimen ondertussen zwerfvuil op. Het materiaal daarvoor wordt voorzien en je kiest zelf welk stuk bos je wil bewandelen en opruimen. Na de wandeling is er gelegenheid om iets te drinken en brengt de paashaas voor iedereen een paaseitje. **Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Meer info bij Roney Debaille (0484/481.547).**

Organisatie: NP TORHOUT

Wandeling in 'De Swal'

Koekelare

Zondag 14 april om 10 u. (12 u.)

Kom zondag eens wandelen in de Swal, want er is altijd wel wat te beleven. In april kunnen we er genieten van de eerste lentebloeiërs! Daarna wandelen we naar de top van de berg, vanwaar we een prachtig uitzicht hebben, helemaal tot aan de kustlijn. Nadien praten we bij in 'De Klyteput'. **Afspraak aan café 'De Klyteput', Bergmolenweg 2 in Koekelare. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).**

Organisatie: NP RUIDENBERG

'De Kleiputten' op hun paasbest!

Roeselare

Zondag 21 april om 10 u. (11.30 u.)

Klokkengelui: gedaan met de rust in het moerasgebied! Dat raakt stilaan eivol met bezoekers. Volop vogelzang ook. Geen betere periode om je kennis over mezensoorten, fitis, groenling, heggenmus, tjiftjaf, winterkoning, zanglijster en zwartkop aan te scherpen. Pas aangekomen zwaluwen zoeken beschutting in de rietvelden. De laaggelegen waterpartijen bieden hen, ook

bij slecht weer, een rijk gedekte tafel. Voor heel wat blijvers is het broedseizoen al volop aangebroken. Hinnikende dodaarzen waar je niet genoeg van kan krijgen. Driftige meerkoeten die met machogedrag proberen om rivalen op afstand te houden. Tussendoor hoog in de lucht miauwende buizersds, of een passerende koekoek.

De gids neemt je graag mee naar de vreemde bruine kegels van de reuzenpaardenstaarten, die uitgerekend nu de kop opsteken om hun sporen met de wind te laten meeliften. Reken daarbij het kleurrijk palet van fluitenkruid, kornoelje, meidoorn, sleedoorn, vlier en wilde rozen. Daar kan geen enkele bloembezoeker onberoerd bij blijven.

En er is nog veel meer te beleven. Dat kan je ontdekken samen met beide gidsen, die ook een stukje Bergmolenbos aandoen. **Afspraak op de parking van De Kleiputten in de Babilliestraat in Rumbeke (Roeselare). Denk aan laarzen bij nat weer. Meer info bij Ivo Vandenberghe (0471/185.336).**

Organisatie: NP MANDELSTREEK i.s.m. SLS 't West-Vlaamse hart & Stad Roeselare

Voorjaarsbloeiërs in Groenhove

Torhout

Maandag 22 april om 10 u. (11.30 u.)

In de vroege lente, vóór de bomen in blad staan, vechten de voorjaarsbloeiërs voor elke zonnestraal. Wandel met ons mee langs de mooiste plekjes en ontdek de bloemenpracht van deze eerste bloeiërs. Na de wandeling verkopen we hapjes en drankjes ten voordele van ons expeditieteam, Team Origin'O (zie ook p. 38 van deze 'knotwilg').

Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Meer info bij Bart Van Thuyne (0479/812.963).

Organisatie: NP TORHOUT

activiteitenkalender

Start cursus natuurverkenner in Roksem (Hoge Dijken)

Oudenburg

Woensdag 24 april om 19 u. (22 u.)

Met de cursus natuurverkenner maak je kennis met onze natuur in Gistel en Oudenburg. Tijdens 4 lessen en 6 uitstappen ontdek je diverse biotopen van dieren en planten en leer je meer over natuurbeheer en de lokale afdeling Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken. Lesgevers en gidsen dompelen je onder in een wondere wereld en nemen je mee naar unieke natuurgebieden. Er is geen enkele voorkennis vereist, alleen je enthousiasme telt! **Meer info op de website van Natuurpunt, makkelijk te vinden met de zoektermen 'natuurverkenner Roksem'.** Meer info bij Koenraad Blontrock (0495/240.899).

Organisatie: NP GISTEL-OUDEBURG & HOGE DIJKEN i.s.m. NP CVN

Vroegmorgenwandeling in het Vrijbos

Houthulst

Zondag 28 april om 5 u. (8 u.)

Akkoord, je moet er iets voor over hebben om de betovering van een vroege lentemorgen te beleven. Maar het ontwaken van zoveel vogels in het Vrijbos vergeet je niet gauw. Niet dat we op Baekelandt in eigen persoon zullen botsen, maar de geheimzinnige sfeer hangt er nog steeds. Wacht maar tot je wordt opgeschrikt door het bibberende roepen van de bosuil of je wordt verrast door het geroffel van een van de spechtensoorten in het gebied.

Dit is 'the place to be' voor wie zijn kennis van voorjaarszang wil aanscherpen. De mix van loofbos en naaldbomen, en de afwisseling tussen natte depressies en droge open plaatsen vol struikheide, maakt dat een hele rist soorten hier hun stekje vinden. Naast meer algemene tuinvogelsoorten voelen zich hier ook boomklevers en boomkruipers, braamsluipers, fitissen, goudhaantjes, grasmusen, koekoeken, tuinfluiters en zwarte mezen thuis. Buizerd en boomvalk broeden er jaarlijks, en ooit was het een bastion voor de nachtegaal. Benieuwd of we weer fluiters, gekraagde roodstaart,

matkop of middelste bonte specht te horen krijgen...

Afspraak om 5 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,05/km) of om 5.30 u. op de parking van het Vrijbos, Eugene Degrootelaan 37 in Houthulst. Warme kledij, inclusief handschoenen en muts, en waterdicht schoeisel zijn aangeraden. Meer info bij Piet Desmet (0484/658.233).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Van dikkop tot salamander Staden

Zondag 28 april om 14 u. (17 u.)

Zag je al eens een pot vol dikkopjes of een emmer vol stekelbaarsjes? En wie haalt de eerste vinpootsalamander boven? Doe mee aan deze avontuurlijke wandeling voor gezinnen met kinderen van 4 tot 12. We wandelen een kleine 4 km.

Afspraak bij het stationsgebouw van Vijfwegen, Ontmijnersstraat 1 in Westrozebeke. Meer info bij Ivan Brueneel (0496/365.628).

Organisatie: NP KERN GROOT-STADEN i.s.m. SLS 't West-Vlaamse Hart

Vroegmorgenwandeling met ontbijt Oudenburg

Woensdag 1 mei om 5 u. (8 u.)

Verwen je oren met een vogelconcert en sluit af met een lekker en uitgebreid ontbijt. Dat wordt vroeg opstaan, maar 't is de moeite waard! De wandeling is gratis; het ontbijt kost je € 10, ter plaatse te betalen. Voor het ontbijt graag inschrijven vóór 28 april bij Dirk (dirk.peene@outlook.com) of Koenraad (koenraad.blontrock@gmail.com). **Afspraak om 5 u. bij bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Roksem. Meer info bij Koenraad Blontrock (0495/240.899).**

Organisatie: NP GISTEL-OUDEBURG & HOGE DIJKEN

Avondwandeling in de Meetkerkse Moeren Zuierkerke

Vrijdag 10 mei om 19 u. (22.30 u.)

Dit poldergebied was eeuwen

geleden een uitgestrekt veenmoeras. In de middeleeuwen werd hier turf gewonnen als brandstof, tot op de onderliggende zandlaag. Pas na de 17e eeuw werd dit gebied in cultuur gebracht. Van daar vind je er laaggelegen weiden, die door tal van beekjes en slootjes doorsneden zijn.

In 1999 kocht het Agentschap voor Natuur en Bos een eerste perceel in de Lage Moeren. Het was de start van een natuurinrichtingsproject onder leiding van de Vlaamse Landmaatschappij. Tussen 2001 en 2009 werden hooilanden, hooiweiden, laantjes en poelen hersteld, en op een aantal waterlopen kwamen stuwen om het waterpeil te verhogen. Dankzij deze werken vinden planten en dieren opnieuw hun plekje in de moeren. Echte koekoeksbloem, vleeskleurige orchis en wilde betram kleuren er de oude graslanden. Verder vind je hier een relatief groot aantal dagvlinders en jaarlijks broeden hier meer dan 30 verschillende vogelsoorten. Zin om mee op verkenning te gaan?

Afspraak om 19 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,05/km) of om 19.45 u. t.h.v. Oosternieuweweg 1 in Jabbeke. Meer info bij Philippe Deprez (0499/722.224).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Wandeling 'De Vierkaven' Moorslede

Zaterdag 11 mei om 14 u. (16 u.)

We maken een rustige wandeling door dit 18 hectare grote domein van het Agentschap voor Natuur en Bos om de voorjaarsbloei te bekijken. **Afspraak op de parking van het domein in de Nettingstraat in Moorslede, vlak bij het kruispunt met de Vagevuurstraat. Laarzen of wandelschoenen, fototoestel, loep en verrekijker kunnen van pas komen. Meer info bij Jean-Pierre Vandamme (0478/678.048).**

Organisatie: NP KERN DE REIGER i.s.m. Dienstencentrum Patria

activiteitenkalender

Amfibieënwandeling in Groenhove Torhout

Zondag 12 mei om 10 u. (11.30 u.)

Groenhovebos is door zijn lage ligging altijd erg waterrijk geweest. Je vindt hier talrijke beken, grachten en poelen. Het is dan ook een paradijs voor amfibieën. O.a. de zeldzame vinpootsalamander, de mascotte van ons aankoopproject, voelt zich hier thuis. Wij zullen deze fascinerende dieren van dichtbij bekijken en wij tonen je ook hoe we het bos beheren om het de amfibieën naar hun zin te maken. Na de wandeling verkopen we hapjes en drankjes ten voordele van ons expeditieteam, Team Origin'O (zie ook p. 38 van deze 'knotwilg'). **Afspraak op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Meer info bij Bart Van Thuyne (0479/812.963).**

Organisatie: NP TORHOUT

Wandeling in 'De Swal'

Koekelare

Zondag 12 mei om 16 u. (18 u.)

Kom zondag eens wandelen in de Swal, want er is altijd wel wat te beleven. In mei kunnen we er genieten van de koekoeksbloemen, orchideeën en ratelaars! Daarna wandelen we naar de top van de berg, vanwaar we een prachtig uitzicht hebben, helemaal tot aan de kustlijn. Nadien praten we bij in 'De Klyteput'. **Afspraak aan café 'De Klyteput', Bergmolenweg 2 in Koekelare. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).**

Organisatie: NP RUIDENBERG

Korstmossen in de Dodengang Diksmuide

Dinsdag 14 mei om 9.30 u. (17 u.)

De 'Site van de Dodengang' is het enige bewaarde loopgravenstelsel uit de Eerste Wereldoorlog. In 1922 beschermde het Ministerie van Defensie 'le boyau de la mort' als 'site de guerre'. In 1924 werd, om het jaagpad langs de IJzer opnieuw operationeel te maken, de 'Dodengang' ietwat naar het westen gereconstrueerd. Bij deze reconstructie werden de doorgangen geplaveid en werden oorspronkelijke 'vaderlandertjes' (zakjes

gevuld met aarde en zand) vervangen door zakjes gevuld met cement.

Ook benieuwd hoe de lichenenbegroeiing van deze plek er na bijna 100 jaar uitziet? Van harte welkom! Deze excursie is bedoeld voor zowel beginners als gevorderden.

Afspraak bij de Dodengang, IJzerdijk 65 in Diksmuide (GPS: nr. 62 invoeren). Breng een picknick en zo nodig regenkledij mee. Een loep en veldgidsen kunnen ook van pas komen. Meer info bij Dirk Vantorre (0498/945.427).

Organisatie: Brugse Lichenenwerkgroep

i.s.m. NP MANDELSTREKE

Wandeling 'De Vierkaven' Moorslede

Woensdag 15 mei om 19 u. (20.30 u.)

Zie wandeling 11 mei.

Avondwandeling in Noordschote

Lo-Reninge

Vrijdag 17 mei om 19 u. (22.30 u.)

De oude hooi- en weilanden in de broeken van Noordschote zijn bijna helemaal door water omringd. Natuurlijk begrensd door de leperlee, de IJzer en in het zuiden door een aantal brede grachten, vormt het bijna een onbewoond eiland waar weidevogels de toon voeren. In deze slootrijke gras- en rietlanden voelen blauwborstjes, bruine kiekendieven, gele kwikken, grasmussen, graspiepers, grutto's, kieviten, kluten, koekoeken, rietzangers, slobbeenden en veldleeuweriken zich helemaal thuis. Tijdens een wandeling doorheen dit nagenoeg ongeschonden oud-cultuurlandschap valt veel te ontdekken. Herinner je je ons laatste bezoek nog, met de roepende grutto's en de non-stop jachtshow van een stel ransuilen? Kortom: een prachtig stukje natuur, een geïsoleerde plek die bruist van het leven en die ook jou helemaal in vervoering en tot rust kan brengen. **Afspraak om 19 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,05/km) of om 19.30 u. op het dorpsplein van Noordschote (kruispunt Middelstraat/Noordschoteplein in Lo-Reninge). Wandelfstand: ongeveer 5 km. Meer info bij Michael Parmentier (0483/638.090).**

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Vroegmorgenwandeling met (h)eerlijk ontbijt

Staden

Zondag 19 mei om 4.45 u. (7.30 u.)

Voor het krieken van de dag uit de veren, om dan samen bij zonsopgang te genieten van het ontwaken van de natuur? Puur genieten! Dit jaar maken we een dauwtrip door het Vijverbos in Westrozebeke. Tegen 7 uur staat er dan een (h)eerlijk en lokaal ontbijt voor ons klaar.

Afspraak om 4.45 u. bij het voormalige gemeentehuis van Westrozebeke (Dorpsstraat 47). Deelname wandeling en ontbijt € 8; € 4 voor wie jonger is dan 12. Meer info en inschrijven bij Stad-Land-schap 't West-Vlaamse hart (westvlaamsehart@west-vlaanderen.be of 051/275.550).

Organisatie: NP KERN GROOT-STADEN

i.s.m. SLS 't West-Vlaamse Hart

'De Kleiputten' boordevol nieuw leven

Roeselare

Zondag 19 mei om 10 u. (11.30 u.)

Deze maand trekken vogels op vrijersvoeten alle registers open. Geïnteresseerd in vogelzang? Die krijg je nu in alle toonaarden, met ook langeafstandstrekken als bosrietzanger, grasmus, kleine karekiet en tuinfluiter. En wie weet welke verrassingen er nog opduiken.

De laatste passanten haasten zich naar hun broedgebieden in het noorden en ruimen zo plaats voor de veel misbaar makende donsjongen van dodaars, meerkoet en waterhoen. Kom mee genieten van het groene kikkerkoor tussen de blaartrekkende boterbloemen, waarop juffers als lantaarntje en watersnuffel zich opwarmen. Reken daarbij de mix van lentebloeiers en je weet gewoon dat dit hét natuurlijke recept is voor een geslaagde zondagmorgen.

Iedereen welkom om dit betoverende moerasgebiedje te leren kennen. **Afspraak op de parking van De Kleiputten in de Babilliestraat in Rumbeke (Roeselare). Denk aan laarzen bij nat weer. Meer info bij Patrick Crepeele (0474/929.043).**

Organisatie: NP MANDELSTREKE i.s.m.

SLS 't West-Vlaamse hart & Stad Roeselare

activiteitenkalender

Avondwandeling in de kleiputten van Ploegsteert

Komen-Waasten

Vrijdag 24 mei om 19 u. (22.30 u.)

In 1976 beslisten de Steenbakkerijen van Ploegsteert om de ontgonnen terreinen te beheeren als moerasgebied. De vzw 'Réserve naturelle et ornithologique de Ploegsteert' werd opgericht. Vandaag is het natuurreservaat al zo'n 100 ha groot en biedt het onderdak aan 220 verschillende vogelsoorten.

Aangepaste beheerwerken houden het water kunstmatig ondiep. Het moerasgebied dat zo ontstaat bevordert de ontwikkeling van planten en ongewervelden, waar ontelbare vogels op af komen. Daarnaast wordt er aan 'bosbeheer' gedaan om te vermijden dat enkele agressieve boom- of plantensoorten het hele gebied zouden overwoekeren.

In een volgende fase wil men er ook eilandjes aanleggen, zodat ook steltlopers er een thuis vinden. Tegen 2020 hoopt men zo een natuurgebied van 175 ha uit te bouwen.

Afspraak om 19 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,05/km) of om 19.45 u. in de Rue du Gheer in Ploegsteert. Meer info bij Johan Plouvier (0498/849.313).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Broedvogels in onze natuurgebieden Oudenburg & Gistel

Zaterdag 25 mei om 9 u. (12 u.)

Grutto, kievit, tureluur, ... Here we come! We verkennen het natuurschoon in onze regio. Hiervoor ben je of word je lid van Natuurpunt! :-)

Afspraak om 9 u. bij bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek', Oude Brugseweg 239 in Roksem voor carpooling. Doe warme kledij aan en breng een telescoop of verrekijker mee. Meer info bij Koenraad Blontrock (0495/240.899).

Organisatie: NP GISTEL-OUDEBURG

& HOGE DIJKEN

De wonderlijke insectenwereld Staden

Zaterdag 25 mei om 14 u. (17 u.)

Sommige insecten zijn rond-uit eng, lastig of vies, dat klopt, maar ze zijn ook mooi, sterk en wonderlijk. Wist je dat alle mieren samen meer wegen dan alle mensen op aarde? En dat insecten volledig van gedaante kunnen wisselen? Sommige soorten zijn ouder dan dinosaurussen, andere zijn bijna een levend Zwitsers zakmes: voor elke taak hebben ze een stukje gereedschap ontwikkeld. We trekken de verborgen insectenwereld in en ontdekken beestjes in allerlei maten en vormen. Doe- en leeractiviteit voor gezinnen met kinderen van 6 tot 99 jaar.

Afspraak om 14 u. bij Sporthal De Wankaarde, Ooststraat 4 in Staden. Breng een klein doorzichtig bokaaltje of potje mee. Meer info bij Sofie Declercq (0486/249.062).

Organisatie: NP KERN GROOT-STADEN

i.s.m. SLS 't West-Vlaamse Hart

Officiële opening 'Tuinhier Volkstuinpark De Kwekerij'

Koekelare

Zaterdag 25 mei om 14 u. (17 u.)

In 2015 besliste het Agentschap voor Natuur en Bos om de boomkwekerij in Koekelare op te doeken. Een deel van de vrijgekomen percelen werden dit voorjaar nog bebost (zie artikel 'Een nieuw bos in Koekelare' op p. 32-33 van deze 'knotwilg'). De rest werden volkstuintjes, een mooi project van de lokale afdeling van Tuinhier vzw. Het volkstuinpark is 1 ha groot. Daarvan zijn 40 aren ingezaaid met maaigras en bloemen voor de bijen, en zijn er al 28 tuintjes in gebruik. In totaal is er plaats voor 70 tuintjes, dus je kan je nog altijd aanmelden.

Vandaag wordt 'De Kwekerij' officieel geopend met een woordje van de voorzitter, van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en van de gemeente. En dan mogen een receptie en een rondleiding natuurlijk niet ontbreken. :-)

De rest van de namiddag kan je recht bij standen van het ANB, de gemeente, Natuurpunt Ruidenberg, Natuurwerkgroep De Kerkuil, plaatselijke imkers, Tuinhier en Vlaco.

Afspraak bij het volkstuinpark, Galge-

straat 2 in Koekelare. Meer info bij Jérôme Depoorter (0475/906.586).

Organisatie: Tuinhier vzw i.s.m. ANB, gemeente Koekelare, NP RUIDENBERG e.a.

Vroegmorgenwandeling in 'De Vierkaven' & ontbijt

Moorslede

Zondag 26 mei om 5 u. (7 u.)

Michael Parmentier neemt ons mee voor een rustige wandeling door 'De Vierkaven'. We genieten er van de frisse morgenlucht en luisteren ondertussen naar de vele zingende vogels. Afspraak om 5 u. op de parking van het domein in de Nettingstraat in Moorslede, vlak bij het kruispunt met de Vagevuurstraat. Laarzen of wandelschoenen, warme kledij, fototoestel en verrekijker kunnen van pas komen.

Na de wandeling kan je aanschuiven voor een gezond en lekker ontbijt bij bloemen- en plantenhandel 'De Nachtwaker', Oostnieuwkerksestraat 5 in Moorslede. Daarvoor betaal je € 10, over te schrijven vóór 23 mei naar rekeningnummer BE82.4664.3681.6168 van NP Kern De Reiger. Vermeld daarbij je naam en 'ontbijt 26 mei'. Meer info bij Jean-Pierre Vandamme (0478/678.048).

Organisatie: NP KERN DE REIGER

Avondwandeling in het Groenhovebos

Torhout

Vrijdag 7 juni om 19 u. (22.30 u.)

We gaan op stap in het Groenhovebos, waar Natuurpunt Torhout de voorbije jaren hard heeft gewerkt om van dit bos een mooiere en natuurrijkere plek te maken.

Afspraak om 19 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,05/km) of om 19.30 u. op de parking van Groenhove, recht tegenover de manege (Bosdreef 8, Torhout). Meer info bij Ria Wyffels (0497/993.189).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Wandeling in 'De Swal'

Koekelare

Zondag 9 juni om 16 u. (18 u.)

Zie wandeling 12 mei.

activiteitenkalender

Avondwandeling in provinciedomein de Kemmelberg

Heuvelland

Vrijdag 14 juni om 19 u. (22.30 u.)

In 1995 kocht de provincie West-Vlaanderen 22 ha bos aan op de Kemmelberg: de start van provinciedomein de Kemmelberg. Sindsdien werden er nog 135 ha gronden rond de Kemmelberg aangekocht. Vanavond passeren we langs hoogstamboomgaarden, bloeiende hooilanden en wijngaarden. Onderweg bezoeken we ook het Warandepark. In dit kasteelpark in Engelse landschapsstijl kleuren de bossen in mei paars door de duizenden wilde hyacinten.

Afspraak om 19 u. op de parking bij het kruispunt Lindenstraat-Meiboomlaan in Roeselare voor carpooling (€ 0,05/km) of om 19.45 u. aan de kerk van Kemmel (Sint-Laurentiusplein, Heuvelland). Stevige wandelschoenen zijn vereist. Meer info bij Wim Marichal (0476/307.762).

Organisatie: NP MANDELSTREKE

Natuur in het Groenpark

Roeselare

Zaterdag 15 juni vanaf 13.30 u. (16.30 u.)

Elk jaar organiseert Natuurpunt Mandelstreek een drietal namiddagactiviteiten in de een of andere Roeselaarse wijk. Dit doen we steeds in samenwerking met de lokale wijkwerking, de stad en Stad-Landschap 't West-Vlaamse hart. We richten ons dan specifiek op jonge gezinnen of grootouders met kinderen. Op zaterdagmiddag 15 juni organiseren wij een evenement in wijk Groenpark. Die vind je ten zuidwesten van het stadscentrum bij de Collevijverbeek, waar de straten naar bomen zijn genoemd. Er wordt nog hard gewerkt aan het programma, dus meer kunnen we op dit ogenblik nog niet vertellen. **Meer info vind je binnenkort in de nieuwsbrieven en op de sites van de organiserende verenigingen. Meer info bij Peter Hantson (0486/899.444).**

Organisatie: NP MANDELSTREKE

i.s.m. Groenpark Roeselare, JNM, SLS

't West-Vlaamse hart & stad Roeselare

Planten in de Bourgognepolder Oudenburg

Zondag 16 juni om 9 u. (12 u.)

Hoe evolueert dit natuurgebied onder ons beheer? Welk beheer wordt er eigenlijk toegepast? En zijn er soorten die een VIP-behandeling genieten?

Afspraak om 9 u. bij de fiets- en voetgangersbrug over de Moerdijkvaart in de Vaardijkstraat in Gistel (vlakbij kruispunt Dullaertweg/Vaardijkstraat). Meer info bij Koenraad Blontrock (0495/240.899).

Organisatie: NP GISTEL-oudenburg

& HOGE DIJKEN

Feestelijke opening van 'de Vijfwegenpoel'

Staden

Zaterdag 16 juni om 10 u. (12 u.)

Toen we dit gebied in oktober 2017 aankochten, was dit nog een kale vlakte met een pas herstellende poel. Ondertussen hebben we hier, dankzij jullie steun, heel wat werk verzet. We hebben gegraven, geplant en gezaaid, en nu kunnen we een natuurpareltje afleveren. Kikkers en salamanders hebben de poelen, ondertussen al twee, weer ontdekt. Op de drempel van de zomer zal ons natuurgebiedje volop kleur bekennen. Wil je hier ook van genieten? Kom dan naar de officiële opening van de Vijfwegenpoel. Bij zo'n feestelijk moment hoort natuurlijk een woordje met een natje en een droogje.

Afspraak bij 'de Vijfwegenpoel', schuin tegenover Kampstraat 17 in Staden. Parkeren kan bij de kerk (Kampstraat 1) of het stationsgebouw (Ontmijnersstraat 1), vanwaar je de pijlen volgt tot de feesttent. Meer info bij conservator Ivan Bruneel (0496/365.628).

Organisatie: NP MANDELSTREKE i.s.m.

NP KERN GROOT-STADEN

Op de drempel van de zomer in 'De Kleiputten'

Roeselare

Zondag 16 juni om 10 u. (11.30 u.)

Wil je het onderste uit de kan halen van de op één na langste zondag van het jaar? Kom dan naar De Kleiputten. De gidsen zwaaien met veel plezier de reservaatpoorten

voor je open. Tegen dan barst het reservaat van het jonge leven. Langs de ondiepe oevers is er nog veel meer te beleven: met een vleugje zon verdedigen tientallen libellen ongenadig hun territorium, dat heerlijk geurt door de massaal bloeiende watermunt. Het koninginnekruid vlakbij vormt een eldorado voor dagvlinders en een hele schare zweefvliegen. Na de passage doorheen het afgesloten deel van het reservaat maken we ook een ommeetje doorheen het jonge Bergmolenbos.

Afspraak op de parking van De Kleiputten in de Babilliestraat in Rumbeke (Roeselare). Denk aan laarzen bij nat weer. Meer info bij Martine Lakiere (0479/780.002).

Organisatie: NP MANDELSTREKE i.s.m. SLS 't West-Vlaamse hart & Stad Roeselare

Midzomernacht:

een spannende avond tijdens de kortste nacht van het jaar

Koekelare

Vrijdag 21 juni vanaf 20 u. (24 u.)

Vandaag krijgen we de kortste nacht van het jaar. Laten we daar een magische gebeurtenis van maken, midden de Koekelaarse natuur. Ga samen met dorpsgenoten, vrienden en Natuurpunt Ruidenberg de uitdaging aan en zorg voor de meest bijzondere nacht van 2019. **Zin om mee te werken? Neem dan contact op met Sarah Defoort (saartje.defoort@hotmail.com of 051/582.864). Midden mei starten we met de voorbereidingen. Meer informatie volgt later via de Facebookpagina van Natuurpunt Ruidenberg en via 'De Groene Flits'.**

Organisatie: NP RUIDENBERG

Verkenning van het Moereveldpad Torhout

Zondag 23 juni om 9.30 u. (12.30 u.)

Was de kinderboerderij wel ooit een boerderij? Hoe komt de kronkelige Koebeek aan haar naam? Waar ligt het diepste punt van Torhout? Op al deze vragen krijg je een antwoord tijdens deze wandeling van 8 km. Ten westen van Torhout leidt het Moereveldpad je langs rustige landwegen, oude en nieuwe boerderijen, akkers en weilanden. Het landschap is er doorklieft

met kleine waterlopen. Na de start aan d'Oude Smelterij wandel je via een graspad naar de vallei van de Koebeek en de Spanjaardbeek. Op de terugweg wandel je langs het Moereveld, ooit een onherbergzaam heidegebied dat later fungeerde als zandgroeve. Een wandeling die je laat genieten van mooie natuur en een rijke geschiedenis. **Afspraak op de parking van kinderboerderij d'Oude Smelterij, Ieperse Heirweg 5 in Torhout. Meer info bij Bart Van Thuyne (0479/812.963).**

Organisatie: NP TORHOUT

1.000-soortenweekend
Ruiselede, Tielt en Wingene
Za. 29 juni om 12 u.
(zo. 30 juni om 12 u.)

Natuurpunt De Torenvalk en Stad-Land-schap 't West-Vlaamse hart organiseren een 1.000 soortenweekend. Op 24 uur willen we zo veel mogelijk soorten zoeken in Ruiselede, Tielt en Wingene. Liefst 1.000 natuurlijk. Ben je gespecialiseerd in een of andere planten- of diengroep? Neem dan contact op met de organisatoren. Weet je: alle maaltijden worden voorzien en je kan ook blijven overnachten in kamphuis 't Haantje, Brandstraat 105 in Doomkerke. **Meer info bij Isabel Lemahieu, (isabel.lemahieu@ugent.be of 0474/326.998) en op www.west-vlaamsehart.be/1000soortendag.html**

Organisatie: NP De Torenvalk

i.s.m. SLS 't West-Vlaamse hart

'Ontdek-je-Plekje'-
natuurwandeling: Vloethemveld
Zedelgem
Woensdag 3 juli om 19.30 u.
(21.30 u.)

Vanavond gaan we op verkenning in het publieke deel van het Vloethemveld, een bos waar de geschiedenis van de grond te rapen valt. Hoe zat dat weer tijdens WO I, en met al die krijgsgevangenen na WO II? Zijn er nog verhalen? Hoe komt het dat dit gebied zo natuurrijk is gebleven? En welke bijzondere soorten vind je in dit boscomplex? Allemaal vragen die we tijdens deze wandeling proberen te beantwoorden. We wandelen over bospaden, brede dreven en verharde wegen,

en genieten van al wat hier leeft. We ontdekken een nieuw stuk natuur en de soorten heide die hier groeien. Stof genoeg voor een avondvullend natuur- en cultuurbad! **Afspraak op de centrale parking van het Vloethemveld langs de Diksmuidse Heirweg in Zedelgem (halfweg tussen de kruispunten 'Zabekestraat' en 'Vloethemveld'). Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).**

Organisatie: NP RUIDENBERG

Plantenwandeling op de 'Stroroute'
Moorslede
Zaterdag 6 juli om 14 u. (16 u.)

De Stroroute is een vrijliggend fietspad tussen Roeselare en Zonnebeke. Dit fietspad, in beheer van de provincie, ligt op de oude spoorwegberm tussen Roeselare en Ieper. Vroeger werden er op deze lijn bieten en stro vervoerd. Vandaag neemt Eric Cosijns ons mee om de vele planten langs deze route te bewonderen. Ondertussen genieten we van het landschap en tanken we zuurstof. **Afspraak om 14 u. op de parking van domein 'De Vierkaven' in de Nettingstraat in Moorslede, vlak bij het kruispunt met de Vagevuurstraat. Een fototoestel en een loop kunnen van pas komen. Meer info bij Jean-Pierre Vandamme (0478/678.048).**

Organisatie: NP KERN DE REIGER

i.s.m. Dienstencentrum Patria

Zwaluwenfietsstocht in Vijfwegen
Staden
Zondag 7 juli om 14 u. (17 u.)

We fietsen op een rustig tempo zo'n 15 km voor een tocht vol zwaluwen. We gaan op zoek naar dakpannen waar er gierzwaluwen onder nestelen, bezoeken onze kolonie huiszwaluwen en brengen een bezoekje aan een stal waar de boerenzwaluwen je onderuit vliegen. **Afspraak bij het stationsgebouw van Vijfwegen, Ontmijnersstraat 1 in Westrozebeke. Breng je fiets en een verrekijker mee. Meer info bij Ivan Bruneel (0496/365.628).**

Organisatie: NP KERN GROOT-STADEN

i.s.m. SLS 't West-Vlaamse Hart

'Ontdek-je-Plekje'-
natuurwandeling: Vijfwegen
Staden

Woensdag 10 juli om 19.30 u.
(21.30 u.)

Vanavond gaan we op verkenning in Vijfwegen, een gehucht op de grens van Staden en Langemark-Poelkapelle, op loopafstand van het Bos van Houthulst. In oktober 2017 kocht Natuurpunt Mandelstreek hier een perceel aan, en na heel wat graven, planten en zaaien is dit een prachtig natuurgebiedje geworden. Daarnaast vormen de poelen in dit landschap en de schrale bermen van de Vrijbosroute een pracht van een biotoop voor allerlei klein grut en bijzondere planten. **Afspraak bij de kerk van Vijfwegen, Kampstraat 1 in Staden. Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).**

Organisatie: NP RUIDENBERG

Cursus 'paddenstoelen
voor beginners'

Torhout

Dinsdagen 24 september &
1 oktober om 19.30 (22.30 u.),
zaterdagen 28 september
& 5 oktober om 9 u. (12 u.)

Tijdens deze basiscursus - voorkennis is niet vereist - maak je op een laagdrempelige en prikkelende manier kennis met de wondere wereld van de paddenstoelen. In 2 theorielessen en 2 excursies krijg je een breed inzicht in de paddenstoelenwereld. Op dinsdagavond verzorgt Hans Vermeulen van Natuurpunt CVN de theorielessen. Vreemde namen als Amaniet, Mycena en Vezelkop onthullen hun geheim. Bouw, leefwijze, voortplanting en eetbaarheid of giftigheid komen aan bod. We verkennen alle groepen zwammen die onze natuur rijk is; je leert veel voorkomende soorten herkennen en krijgt een leidraad die je wegwijs maakt in hun enorme diversiteit. Op zaterdag gaan we met plaatselijke gidsen op verkenning in de streek. Wie weet wat we allemaal vinden? **Inschrijven via de site van Natuurpunt (zoektermen 'paddenstoelen beginners Torhout'). Meer info bij Peter Lemmens (051/700.695).**

Organisatie: NP MIDDEN-WEST-VLAANDEREN

i.s.m. NP CVN

JNM Roeselare

JNM, de Jeugdbond voor Natuur en Milieu, is een jeugdbeweging voor iedereen van 7 tot 26 jaar die zich goed voelt in de natuur en ook zijn schouders niet ophaalt voor het milieu!

Onze kalender vanaf april

PIEPERS 7 - 11 jaar / INI's 12 - 15 jaar / GROTEN 16 - 26 jaar

woe 10 - vr 12 apr
za 20 apr
za 27 - zon 28 apr

Ini3daagse
Regionale piepdag
Waarnemingscontest

Ini
Piep, Pini
Pini, Ini, Groten

zo 5 mei
za 11 mei
za 18 - zo 19 mei

Combi naar de zji
Inikookactiviteit&Ouderavond iedereen :D
Zwerfvuilactie op 't water

Piep, Pini
Pini, Ini, Groten, Steunlid

ma 1 - vr 5 jul

Roesrijk piepkamp

Piep, Pini

eerste jaar slechts
5 euro lidgeld!

**Onze kalender vind je
op onze website**
www.jnm.be/roeselare

Contact:
Antoon Verkinderen
antoon@verkinderen.info
Robbe Cool
robbecool10@hotmail.com

Like zeker ook onze Facebook-pagina om op de hoogte te blijven!

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

Beversesteenweg 369 - Roeselare
tel. : 051 69 00 30 - Gsm: 0475 688 871
info@davidtshubert.be

**FINTRO KANTOOR
MAERTENS**

BANK & VERZEKERINGEN

FSMA 102761 cB - 107890 A

Oostendestraat 1
8820 TORHOUT
TEL 050 21 15 11
FAX 050 21 61 93
fintro-torhout@fintro.be

www.kantoormaertens.be

PROEF EENS VAN EERLIJKE HANDEL

So fair, so good

Oneerlijke
HANDELSREGELS geven
kleinschalige producenten in
het Zuiden geen kansen op de
internationale markt. Laat zien
dat jij het anders wil: **KIES
VOOR EERLIJK.**

ECOLOGISCHE TEELT

is hét antwoord van
kleinschalige boeren
in het Zuiden op
landbouw die energie
en water verslindt.

OXFAM

Wereldwinkels

Gistel: Kerkstraat 5
Lichtervelde: Marktstraat 26
Roeselare: Noordstraat 156
Torhout: Hofstraat 9

www.oxfamwereldwinkels.be

Alle drukwerk van ontwerp tot levering

Kopie's // Stempels // Belettering //
Relatiegeschenken // Kledij

Bij vermelding de knotwilg
ontvang je

**10%
korting**
op je bestelling*

0495 78 94 74
info@gitsdal.be
Gitsbergstraat 94A
Hooglede-Gits

PRINTS &
PRESENTS

*1x 10% korting per klant

BANDEN VANDEWALLE

**Al meer dan 30 jaar
uw bandenspecialist!**

**Voor alle auto-, vrachtwagen-
& landbouwbanden**

Tel. 051 70 33 68
www.bandenvandewalle.be
Sint-Jansstraat 161 - Staden
Ma-vrij: van 8 tot 12 & 13 tot 18 uur
Zat: van 8 tot 12 uur

Volg ons vanaf nu ook op

Alles voor uw tuin

Bij Vanraes vindt u echt alles voor de tuin!
In onze ruime toonzalen kan u kiezen uit
méér dan 5.000 artikelen en 30 merken.

VANRAES

Diksmuidsesteenweg 394, 8800 Roeselare - T 051 22 20 15 - www.vanraes.be

Tuinsappen Lombarts Calville

De geperste zaligheid

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Slijpstraat 1 - 8902 Voormezele (leper)
info@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

Sap van eigen fruit

- Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijk vruchtensap (gepasteuriseerd).
- Verkoop van sappen op basis van appel.
- Bedrijfsbezoeken.

"Le Bellet"

Vakantieverblijf te huur
in het hart van de natuur
www.aubellet.com

Karel en Kristien Desmet-Naessens "Le Bellet"
19400 Monceaux sur Dordogne - Corrèze - France
kristien.naessens@gmail.com - 0033 555 911 017 - of +32 (0) 486 021 249

biovita

DE ANDERE SUPERMARKT

BIOLOGISCHE VOEDING - DIETVOEDING
BIO-NATUURLAGERIJ & TRAITEUR
VOEDINGSSUPPLEMENTEN - RAW & SUPERFOOD
EDUCATIEF SPEELGOED - BOEKEN - GEZELSCHAPSSPELLEN

Torhoutsesteenweg 179 - St-Andries Brugge - 050/395474
Maalbe steenweg 299 - St-Kruis Brugge - 050/545420
Meensesteenweg 51 - Roeselare - 051/422020
www.biovitashop.be

Houthandel Carpentier

Gitsbergstraat 53
8830 Hooglede-Gits
Tel. 051 20 20 04 - Fax 051 24 59 52

Nieuwe natuurfototentoonstelling in Oudenburg

Sinds 3 maart kan je in bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek' de nieuwe fototentoonstelling van 'Natuurfotografen Hoge Dijken' komen bewonderen.

Uit een 200-tal foto's kozen we 22 beelden die we in groot formaat lieten afdrukken op dibond (een composietmateriaal dat bestaat uit een lichte kunststofplaat tussen twee dunne, ovengelakte aluminiumplaten).

Op deze 2 pagina's vind je alvast een proevertje met een mooie mix van natuurbeelden. Enkele daarvan werden door onze nieuwe leden gemaakt.

De tentoonstelling is nog gratis te bezichtigen in bezoekerscentrum 'De Grote Zaagbek, Oude Brugseweg 239 in Oudenburg, tot en met 25 augustus. Je kan er terecht op woensdagnamiddag van 14 tot 16 u. en op zondagvoormiddag van 10 tot 12 u.

En nu ook de tentoonstellingsruimte in een nieuw kleurtje werd geschilderd, komen de foto's nog beter tot hun recht!

Geert Jonckheere: Drieteenstrandloper.

Freddy Cordy

Patrick Verhulst: Drieteenstrandlopers op het strand in Bredene.

Erwin Deraus: Gewone pad.

Yvan Verhelle:
Dennenbos in Koekelare.

Bertrand Duynslaeger: Hazenpootje.

Vechtpartij in de Uitkerkse Polder

In november trok ik op een mooie namiddag naar de Uitkerkse Polder. Nog eens kijken of er zich een velduil zou laten zien. Er zaten er de voorbije winter duidelijk minder dan de voorbije jaren en ze zaten ook meer verspreid over heel Vlaanderen, maar je weet maar nooit.

Ik ging te voet op verkenning langs de Koeistraat. Na ongeveer een 300 meter werd mijn aandacht getrokken door een hermelijn. Die was blijkbaar op jacht. Het gras in de weide was af en toe behoorlijk hoog, zodat ik de hermelijn regelmatig omhoog zag springen om zich te verplaatsen.

Dit was ook een blauwe reiger niet ontgaan en deze kwam even kijken wat er precies aan de hand was. Plots zag ik aan de houding van de reiger, loofstil en met gestrekte hals, dat er iets op til was. Een fractie van een seconde later hoorde ik geschreeuw: de reiger had de hermelijn vast met zijn snavel. De hermelijn beet zich vast in de ondersnavel van de reiger, waardoor deze wild met zijn kop en snavel heen en weer begon te slingeren, waarschijnlijk in de hoop dat de hermelijn snel zou loslaten.

De hermelijn had duidelijk geen zin om te eindigen als reigersnack.

Het duurde echter wel even voor de reiger de hermelijn los kreeg, en ondanks enkele nieuwe aanvallen lukte het de reiger niet om zijn prooi opnieuw vast te krijgen. Meer zelfs: de hermelijn zette zelf de aanval in en probeerde tot bij de hals van de reiger te raken, maar ook dat mislukte. Daarop koos de hermelijn het hazenpad en verdween hij in het riet. De reiger probeerde de hermelijn nog terug te vinden door hem snel achterna te vliegen, maar zonder resultaat. De vechtpartij eindigde onbeslist.

Ik kon in een tijdspanne van enkele minuten een twintigtal foto's maken van deze bijzondere ontmoeting. Iets waar ik achteraf heel gelukkig mee ben. Zulke waarnemingen doe je immers niet elke dag. En was ik die ochtend toch met de auto vertrokken, dan had ik dit uitzonderlijk schouwspel helemaal niet gezien en niet gehoord.

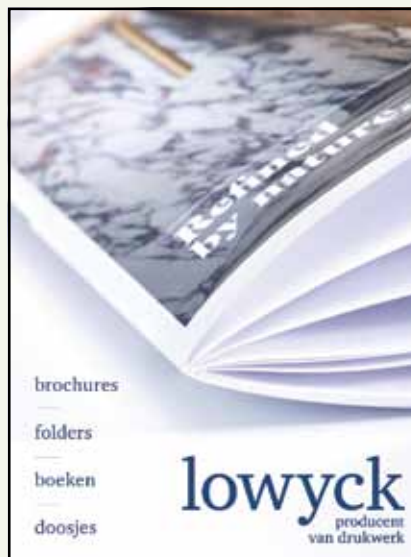
Freddy Cordy

INTELLIGENT WONEN BVBA

STATIESTRAAT 63 - LICHTERVELDE
 0475 346 737 - WWW.INTELLIGENTWONEN.BE

ALGEMENE ELEKTRICITEITSWERKEN + ZONNEPANELEN IN WONINGBOUW EN KMO
 ONTWERP • INSTALLATIE • SERVICE

ZORG VOOR DE NATUUR PLAATS EEN FIJNSTOFFILTER

FIJNSTOFFILTER - POLVO (OEKOTUBE)

Broucke investeert voor een betere luchtkwaliteit in België. Door de fijnstoffilter van Oekotube kunnen we 95% van het fijnstof uit de rook filteren via ionisatie. Ontdek waarom een Polvo fijnstoffilter van Oekotube een must is voor uw haard.

HOE WERKT DE FIJNSTOFFILTER?

De Polvo fijnstoffilter (Oekotube) werkt op basis van ionisatie. Een elektrode in het rookkanaal, die verbonden is met het Oekotube-toestel, zorgt door middel van een elektronisch, magnetisch veld ervoor dat alle fijnstofdeeltjes tegen het rookkanaal gefixeerd worden. Zelfs de kleinste deeltjes (PM1) worden uit de rook gehaald.

- Het verbruik van dit Polvo fijnstoffilter is verwaarloosbaar: 30 W bij gebruik en 1 W in de stand-by fase.
- Via dit fantastisch toestel worden er 95% van de fijnstofdeeltjes uit de houtrook gehaald.

VOORDELEN POLVO FIJNSTOFFILTER (OEKOTUBE)

De Polvo fijnstoffilter, beter bekend onder de naam Oekotube, heeft veel voordelen in vergelijking met standaard fijnstoffilters:

- Het creëert geen trekvermindering voor uw schouw, want het enige dat zich in uw rookkanaal bevindt is een elektrode van 1,6 m.
- Het filtert fijnstof efficiënter dan goedkopere fijnstoffilters. Met de Polvo / Oekotube filter zal 95% van de fijnstofdeeltjes uit uw rook verdwijnen.
- Gemakkelijk in onderhoud. De schoorsteenborstel kan gemakkelijk de elektrode aan de kant duwen zodat uw rookkanaal perfect kan gekuist worden.
- Weinig verbruik: 30 W wanneer de fijnstoffilter werkt en 1 W in de stand-by fase is. Het toestel zal bij detectie van warmte automatisch aanschakelen.
- De filter kan worden gebruikt voor een toestel tot 40 kW.
- Er zijn geen structurele veranderingen nodig in uw woning. Onze Polvo fijnstoffilter kan bovenop uw schouw geplaatst worden.
- Alle fijnstofdeeltjes worden gefilterd, zelfs de kleinste PM1-deeltjes.

Neem
contact op
voor
meer info

BROUCKE
Tulikivi & KachelCenter

Roeselarestraat 92 | 8600 Esen | 0495 680 962
Meulebeeksesteenweg 12 | 8700 Tielt | 051 438 252

www.broucke.be

Nieuwjaarsbrief aan het gemeentebestuur van Kortemark

Kortemark is een gemeente die op de rand van verschillende werkingsgebieden ligt. Ook ecologisch reiken we de hand naar de burens. Beken vanuit verschillende gemeenten komen samen bij de stationsput. De Handzamevallei sluit naadloos aan op de IJzervallei. De Midden-West-Vlaamse Heuvelrug heeft een uitloper in Zarren. Het noordoostelijke deel van Kortemark is een deel van het Houtland...

We zijn zelfs al eens verhuisd van Natuurpuntafdeling. Toen de 'Houtlandse Milieuvereniging vzw', 'De Ruidenberg' en de 'Houtlandse Milieugroep' eind 2012

beslisten om aan te sluiten bij Natuurpunt, schonk 'Natuurpunt IJzervallei' de gemeente Kortemark aan 'Natuurpunt Ruidenberg'. Daardoor zijn er nu drie natuur- en milieuverenigingen actief in de gemeente, met daarnaast nog een reeks 'losse' enthousiastelingen die met van alles en nog wat bezig zijn.

Ondertussen is wel duidelijk dat dit geen tekortkoming is of een concurrentiestrijd, maar net ons sterkste punt. Sinds een tijdje zitten de actieve groene jongens en meisjes, al dan niet aangesloten bij 'Natuurpunt IJzervallei', 'Natuurpunt

Ruidenberg' of 'Natuurwerkgroep de Kerkuil', één of twee keer per jaar samen om een babbeltje te slaan en informatie uit te wisselen. Waar is iedereen mee bezig? Waar kunnen we helpen? En wat kunnen we rustig aan de ander overlaten zodat we zelf wat meer vrije tijd krijgen?

Naar aanleiding van de verkiezingen ontstond het idee om samen enkele makkelijk haalbare projecten in verband met klimaat, landschapsbeleving, milieu, natuur en woonkwaliteit aan het nieuwe gemeentebestuur voor te stellen. We schreven een brief, zorgden voor een mooie strik en een persfotograaf, en overhandigden onze nieuwjaarsbrief aan de kersverse schepen van milieu en aan de burgemeester, respectievelijk Lynn Vermote en Karolien Damman.

Kortemark bijenvriendelijke gemeente

We stellen voor dat Kortemark zich aansluit bij de bijenvriendelijke gemeenten, een initiatief van de 'Vereniging voor openbaar groen', en zo meedingt naar de prijs van 'bijenvriendelijkste gemeente'.

We willen dit graag realiseren in een partnerschap met velen. Niet alleen de natuurverenigingen, maar samen met de groendienst, imkers, landbouw, milieuraad, regionaal landschap, scholen en tuinverenigingen werken aan een overkoepelend bijenplan. Dat plan fungeert dan als een kapstok voor een overkoepelend gemeentelijk ecologisch beleid, waar alle wilde planten en dieren van profiteren.

Concreet denken we dan aan de inrichting en het onderhoud van bijenhoeven, bloemenweides en open ruimte. Verder hoort daar een luik communicatie en sensibilisering van de inwoners bij.

Bomenplan Kortemark

Het bomenbeleid in Kortemark is nog steeds een ad-hocbeleid. Tot spijt van ve-

Boven: een van 'Talpes pitt'n', de waterpartijen in het verlaten waterzuiveringsstation van voormalige conservenfabriek 'Aurora'. Die werd in 1907 opgericht door Aimé Talpe.

Aurora verdween, maar de familienaam bleef. Ondanks alle industriële overblijfselen neemt de natuur het hier weer over. Een paradijs voor watervogels. Foto: Peter Lemmens.

Onder: het pompgemaal langs de Zarrenstraat, midden in de broeken. Een uitkijkplatform bovenop dit gebouwtje zou fantastisch zijn voor fietsers, wandelaars en vogelliefhebbers. Foto: Christine Bogaert.

len is er geen concreet bomenplan om op terug te vallen. Bomen zijn nochtans de meest duurzame elementen in de openbare ruimte: ze houden CO2 en fijn stof vast, gaan hittestress tegen, zijn onmisbaar als leefgebied voor tal van dieren en verhogen de beleavings- en re-creatieve waarde van ons landschap.

Een gemeentelijk bomenplan bestaat uit een inventarisatie van wat er is, een beleidsplan met daarin waar we naartoe willen en een beheerplan, dat zegt hoe we dat gaan doen. Zo'n plan is dan de handleiding om tot een meer doeltreffende, duurzame en financieel verantwoordelijke aanpak van de bomen in onze gemeente te komen. En hopelijk krijgen we zo dan niet alleen meer, maar ook gezondere en oudere bomen.

Beheerplan 'Putten Talpe'

Midden in het centrum van Kortemark, op een steenworp van de waardevolle bufferbekkens, ligt nog een kansrijk gebied dat eigendom is van de gemeente. De vroegere bezinkputten van groentenverwerkend bedrijf Talpe hebben alles in zich om een echte natuurplek te worden.

Ondertussen werd de Speyebeek terug open gelegd, is er een toenemende recreatiedruk, wordt de grootste put bij droogte gebruikt als waterreserve voor de landbouw en verlanden een aantal bekkens, ... Er gebeurt daar een en ander, maar momenteel ontbreekt het aan een totaalvisie voor dit gebied waarin al deze zaken worden ingepast, rekening houdend met de natuurwaarden. Wij vragen de gemeente om een inrichtingsvisie uit te werken, waarin een aantal beslissingen worden vastgelegd voor de toekomst van dit waardevolle groengebied.

Uitkijkplatform 'Broeken'

Langs de Zarrenstraat, midden in de broeken, staat een pompgemaal. Een uitkijkplatform bovenop dit gebouwtje zou recreanten de kans geven om ten volle te genieten van de weidsheid van de Handzamevallei. Het zou een kijkpunt kunnen zijn voor vogelaars en een rustpunt op de fiets- en wandelroutes die er passeren. We hopen dat de gemeente

Trees Vulsteke, Luc Nouwynck en Maarten Verlinde overhandigen de nieuwjaarsbrief van de Kortemarkse natuur- en milieuverenigingen aan Lynn Vermote, de kersverse schepen van milieu en aan Karolien Damman, de burgemeester. Op naar een groener Kortemark! Foto: Gino Coghe.

de mogelijkheden om daar een platform te bouwen ernstig wil onderzoeken.

De burgemeester en schepen leken alvast enthousiast over onze voorstellen en lieten ons achteraf weten dat onze

punten zeker als insteek voor het beleid gebruikt zullen worden. We rekenen dus op een vervolg. Op naar een groener Kortemark!

Sofie Declercq & Maarten Verlinde

dh

|

demonie hout

ALS HOUT VORM KRIJGT ...

T 051/204314 - F 051/244647

E martine@schrijnwerkerij-demonie.be

W www.schrijnwerkerij-demonie.be

Westrozebekestraat 85 b - 8840 Westrozebeke

Een nieuw bos in Koekelare

Op zaterdag 2 februari kwamen tientallen natuurliefhebbers, zowel jong als oud, mee bomen planten in Koekelare. In de omgeving van het kruispunt Galgestraat/Warandedreef gingen 2.400 boompjes de grond in. Na de noeste arbeid was er tijd voor een hapje en een drankje, aangeboden door het gemeentebestuur.

De naam van het nieuwe bos is 'Princesbos'. Dat lijkt misschien vreemd, maar als je weet dat hier lang geleden al een bos lag met die naam, dan wordt het allemaal wat logischer. Het is een verwijzing naar Maria-Theresia de Crévant d'Humières, een adellijke dame uit de 2e helft van de 17e eeuw.

Eind 18e eeuw kwamen de Koekelaarse bossen in het bezit van de familie d'Arenberg, en dat bleef zo tot na de Eerste Wereldoorlog. Toen werd het bos, dat zwaar te lijden had onder de

bezetting en het oorlogsgeweld, in beslag genomen door de overheid omdat de eigenaar, prins Charles d'Arenberg, de Duitse nationaliteit had.

In 1925 werd er bij het kruispunt Galgestraat/Warandedreef een boomkwekerij opgestart om plantgoed te kweken voor de openbare bossen. De boomkwekerij van Koekelare was een begrip, niet in het minst omwille van de 'Koekelareden', een snelgroeïende variëteit van de Corsicaanse den. Later werden er autochtone bomen en struiken opgekweekt, bijvoorbeeld uit eikels die werden verzameld in het Wijnendalebos.

In 2015 besliste het Agentschap voor Natuur en Bos om de boomkwekerij op te doeken. De gronden kwamen vrij en een lokale landbouwer kreeg de kans om deze percelen, die volgens het gewestplan in landbouwgebied liggen, gratis te

gebruiken. Er waren even geruchten en pogingen om de percelen te verkavelen, maar het Agentschap voor Natuur en Bos ging in op de roep naar meer groen. Zo dicht bij de kern van Koekelare, een troef voor de hele gemeente.

Nadat het project werd voorgesteld aan het college van burgemeester en schepenen en de milieudienst een bevraging van de buurtbewoners organiseerde, leverde de gemeente de noodzakelijke bebossingsvergunning af. Een historisch feit. Na een lange periode met krimpende bossen, vooral na beide wereldoorlogen, en verdwijnende kleine landschapselementen, komt er eindelijk weer een stukje bos bij in Koekelare. De milieudienst zocht tevergeefs naar eerder afgeleverde bebossingsvergunningen, maar misschien is dit wel de start van een mooie traditie?

Voor we konden starten met de aanplant werd er nog heel wat werk verzet: de oude betonnen afsluitingen van de kwekerij werden opgeruimd, er werden een bank en speelelementen geplaatst, en langsgrachten hersteld.

Bij het kiezen van de boomsoorten - bijna allemaal van erkende of bekende herkomst - hielden we vooral rekening met de weersextremen die de klimaatverandering bij ons teweeg zou kunnen brengen. We kozen voor soorten die drogere periodes net iets langer kunnen overleven. Haagbeuk, wintereik en winterlinde werden de hoofdboomsoorten. Ze zullen de hoogte in gestuwd worden door begeleiders als fladderiep (opgekweekt uit zaden van oude hakhoutstoven in het Tillegembos), ruwe berk en zwarte els. In de bosranden en de randen van de wandeldreven komen soorten als boskers, eenstijlige meidoorn, Gelderse roos, hazelaar, hulst, lijsterbes, spork en tamme kastanje. Soorten die de imkers in het dorp, en in het najaar ook de trek-

Ruim 2.400 boompjes gingen de grond in. En dat ging behoorlijk vlot door de hulp van al die vlijtige planters. Foto: Dirk Raes.

vogels op weg naar het zuiden, zeker zullen appreciëren.

Als toemaatje is ook hét symbool van Koekelare niet vergeten: de Koekelareden. Naast de parking van het Koekelarebos vind je trouwens de moederbomen van deze variëteit: een groep van ronduit indrukwekkende Koekelaredenen van minstens 135 jaar oud, de oudste ter wereld.

Twee jaar geleden werd er zaad gewonnen uit de kegels van deze bomen, en dat werd opgekweekt tot jonge den-netjes. Die krijgen een plekje langs de voornaamste dreef van dit nieuwe bos. Zo zetten ze de aanwezigheid van deze Koekelaarse soort weer iets verder in de tijd. Ik nodig je alvast uit om over pakweg 100 jaar deze oude bomen samen eens te komen bewonderen :-).

Met 1 hectare nieuw bos is niet de volledige oppervlakte van de voormalige boomkwekerij bebost. De rest van de vrijgekomen akkers worden volkstuintjes, een mooi project van de lokale afdeling van Tuinhier vzw. Maar daar vertellen we in een volgende editie van 'de knotwilg' graag meer over.

Er blijft ook nog genoeg werk op de plank voor de bosarbeiders van het agentschap: zij zullen toegankelijkheidsinfrastructuur aanbrengen, hakhout beheeren in functie van de zonnepanelen van de burens, bomen snoeien tot bosreuzen, de wandeldreef onderhouden en nog veel meer. Later dit jaar wordt dit bosje opengesteld voor wandelaars, en eenmaal goed op weg kan het ook als speelbos fungeren. En misschien herstellen we ook nog de historische 'klokkeput'.

Ten slotte wil ik eraan houden om iedereen te bedanken die hielp om deze bebossing tot een goed einde te brengen: de Natuurpunters van Koekelare, het gemeentebestuur en de inwoners van Koekelare, de milieudienst, de milieuraad, de technische dienst en uiteraard ook de onvolprezen bosarbeiders van wijlen kwekerij Koekelare.

Koen Maertens

Renewi geeft uw afval weer energie!

renewi **Renewi Belgium nv**
waste no more
Regenbeekstraat 7C - Roeselare
Tel. 051 23 20 11 - www.renewi.be

Nieuwbouw & verbouwingen
Carports & bijgebouwen - Terrassen & opritten

DBO POPELIER

**DUURZAME
BOUW- EN
OMGEVINGSWERKEN**

UITVOERING & ADVIES

Lakenstraat 58 - 8800 Roeselare
0472 38 12 75 - info@dbo-popelier.be
www.dbo-popelier.be

Spinnen in de Swal in Koekelare

Naar aanleiding van de 1.000-soorten-dag van Natuurpunt Ruidenberg, die op 3 juni 2018 plaatsvond, hebben we in de Swal een onderzoek met bodemvallen gedaan. Ongeveer 10 weken lang hebben we bodemactieve insecten en andere ongewervelden ingezameld in 5 biotopen in het natuurreservaat. Het gebruikte materiaal en de methode kan je nalezen in het oktobernummer van ons tijdschrift (zie 'de knotwilg' 2018-4, p. 34 - 36). Dit leverde heel wat interessante insecten- en spinnensoorten op. Vandaag bespreken we de spinnen, die tijdens dit onderzoek werden ingezameld.

Resultaten

In totaal werden in de Swal 38 soorten spinnen gevonden. Een volledig overzicht van welke soorten er werden gevonden, is te zien in de tabel op de pagina hiernaast. In totaal werden 2.829 spinnen ingezameld.

Rode Lijst-soorten

Er werden 3 soorten gevonden die op de Rode Lijst voor Vlaanderen staan (MAELFAIT et al., 1998). Twee soorten behoren tot de categorie 'Bedreigd' en één tot de categorie 'Kwetsbaar'. Deze Rode Lijst dateert al van 1998 en is ondertussen aan herziening toe gezien het groot aantal faunistische onderzoeken, dat de laatste 20 jaar in ons land werd uitgevoerd. Veel van deze Rode Lijst-soorten blijken een grotere verspreiding te kennen dan in 1998 werd ingeschat.

We vonden twee Rode lijstsoorten met een habitatpreferentie voor droge, voedselarme graslanden met graspollen (cf. MAELFAIT et al., 1998 Godt): Bleke bodemkrabspin (*Ozyptila sanctuaria*, Bedreigd) en Harige muisspin (*Drassodes pubescens*, Bedreigd). Eén Rode lijstsoort heeft een habitatpreferentie voor natte, voedselarme graslanden met graspollen (cf. MAELFAIT et al., 1998 Gowt), namelijk Moswolfspin (*Arctosa leopardus*,

Kwetsbaar). Deze laatste soort is ook de enige Rode lijstsoort, typisch voor natte graslanden, die we hier terugvonden. Daarom bespreken we haar even in detail.

De Moswolfspin (*Arctosa leopardus*)

Deze wolfspin komt in Vlaanderen verspreid voor in oligotrofe (*), natte graslanden zoals natte duinpannen, natte heide en schrale natte hooilanden (ALDERWEIRELDT & MAELFAIT, 1990; HENDRICKX, 1999; RANSY et al., 2001). De soort werd in 1999 in de Latemse Meersen in Sint-Martens-Latem het meest abundant aangetroffen in een hooiland met duidelijke kwelinvloeden. In de andere hooi- en weilanden daar werd ze in lagere aantallen aangetroffen (BONTE et al., 1999). Daar, net als in de Bourgoyen-Ossemers in Gent, werd de soort meer gevonden in voedselarme graslanden (MARTENS & VAN BEEK, 1998). Dat hier in de vier bemonsterde graslanden hoge aantallen werden gevonden, wijst op een succesvol verschrallen van dit gebied.

Nog een opmerkelijke soort

De Drielobbige Amerikaanse dwergspin (*Mermessus trilobatus*) is een soort die sinds haar eerste vondst, in 1999, al op heel wat plaatsen in België werd gevonden (LAMBRECHTS et al., 2002; DE KONINCK, 2004; VAN KEER et al., 2006), in allerlei habitattypes. Van deze soort werd hier één individu gevonden in station A.

Ook in de Rode dopheidegebieden ten westen van Brugge werd de soort in meerdere heidepercelen gevonden (DEKONINCK et al., 2018), net als in andere Brugse

De Moswolfspin
(*Arctosa leopardus*).
Foto: KBIN.

De Drielobbige Amerikaanse dwergspin
(*Mermessus trilobatus*).
Foto: Pierre Oger.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Rode lijst	A	B	C	D	E	Totaal
<i>Alopecosa pulverulenta</i>	Gewone panterspin	MNB	11	38	1	61		111
<i>Arctosa leopardus</i>	Moswolfspin	Kwetsbaar (Gowt)	47	167	33	34		281
<i>Bathypantes approximatus</i>	Moeras-wevertje	MNB	1	2				3
<i>Bathypantes gracilis</i>	Gewoon wevertje	MNB	2		4			6
<i>Ceratinella brevipes</i>	Gewoon schildspinnetje	MNB		1				1
<i>Dicymbium nigrum</i>	Donker bolkopje	MNB	3	1		1	1	6
<i>Diplocephalus permixtus</i>	Drieklauw-dubbelkopje	MNB		1	1			2
<i>Drassodes pubescens</i>	Harige muisspin	Bedreigd (Godt)		1				1
<i>Drassyllus pusillus</i>	Kleine kampoot	MNB	2	3		6		11
<i>Erigone atra</i>	Storingsdwergpspin	MNB	21	9	13	2	3	48
<i>Erigone dentipalpis</i>	Aeronautje	MNB	37	16	3	1	1	58
<i>Gnathonarium dentatum</i>	Knobbel-dwergtandkaak	MNB			1		1	2
<i>Gongyliidium vivum</i>	Nagelpalpje	MNB		1				1
<i>Lophomma punctatum</i>	Perforaatje	MNB			1			1
<i>Mermessus trilobatus</i>	Drielobbige Amerikaanse dwergspin	Nieuw	1					1
<i>Monocephalus fuscipes</i>	Smal groefkopje	MNB					2	2
<i>Oedothorax fuscus</i>	Gewone velddwergspin	MNB	90	26	10	4	1	131
<i>Oedothorax retusus</i>	Bolkopvelddwergspin	MNB	16	1	6			23
<i>Ozyptila praticola</i>	Gewone bodemkrabspin	MNB					15	15
<i>Ozyptila sanctuaria</i>	Bleke bodemkrabspin	Bedreigd (Godt)		1		5		6
<i>Pachygnatha clercki</i>	Grote dikkaak	MNB	1	17	14	10	1	43
<i>Pachygnatha degeeri</i>	Kleine dikkaak	MNB	72	78	7	167	1	325
<i>Pardosa amentata</i>	Tuinwolfspin	MNB	37	16	3	12	3	71
<i>Pardosa palustris</i>	Gewone moeraswolfspin	MNB	16	33	1	63		113
<i>Pardosa tenuipes</i>	Veldwolfspin	Zeldzaam RG N	83	37	22	78		220
<i>Pardosa pullata</i>	Gewone wolfspin	MNB	12	74	3	90		179
<i>Pirata hygrophilus</i>	Bospiraat	MNB	14	2	15		15	46
<i>Pirata latitans</i>	Kleine piraat	MNB	181	417	144	245	12	999
<i>Pirata piraticus</i>	Poelpiraat	MNB	2	5	24	2	2	35
<i>Prinerigone vagans</i>	Moerasdwergpspin	MNB	7		2			9
<i>Robertus lividus</i>	Bosbodembogelspin	MNB	1			2	2	5
<i>Tenuiphantes tenuis</i>	Slank wevertje	MNB	3		5	1	3	12
<i>Tiso vagans</i>	Krulpalpje	MNB	1					1
<i>Trochosa ruricola</i>	Veldnachtwolfspin	MNB	9	6	2	6		23
<i>Trochosa terricola</i>	Gewone nachtwolfspin	MNB				1		1
<i>Walckenaeria atrotibialis</i>	Gewoon contrastpootje	MNB					14	14
<i>Walckenaeria nudipalpis</i>	Middelste vals sierkopje	MNB					2	2
<i>Xysticus cristatus</i>	Gewone struikkrabspin	MNB	2	9		10		21
Totaal aantal spinnen			672	960	317	801	79	2.829
Aantal soorten			26	25	23	21	17	
Rode-lijstsoorten			1	3	1	2	0	

MNB = momenteel niet bedreigd

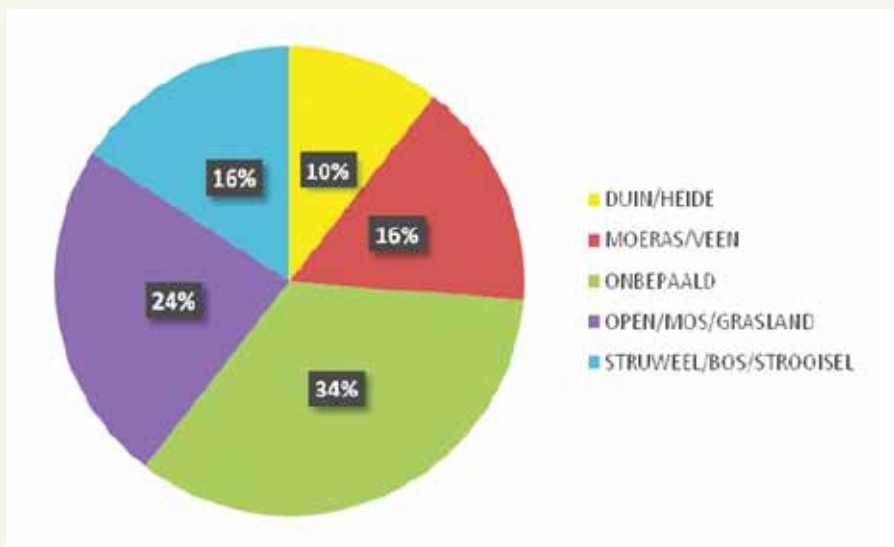
heidegebieden, zoals aan het 'Kruis der gefusilleerden' in het Tillegembos, in Ter Heyde en op de Schobbejakshoogte (DEKONINCK et al. ongepubliceerde gegevens). De soort werd recent ook gevonden in Natuurgebied Doeveren in Zedelgem/Oostkamp (DEKONINCK et al., 2019).

Habitatpreferentie van de aangetroffen spinnensoorten

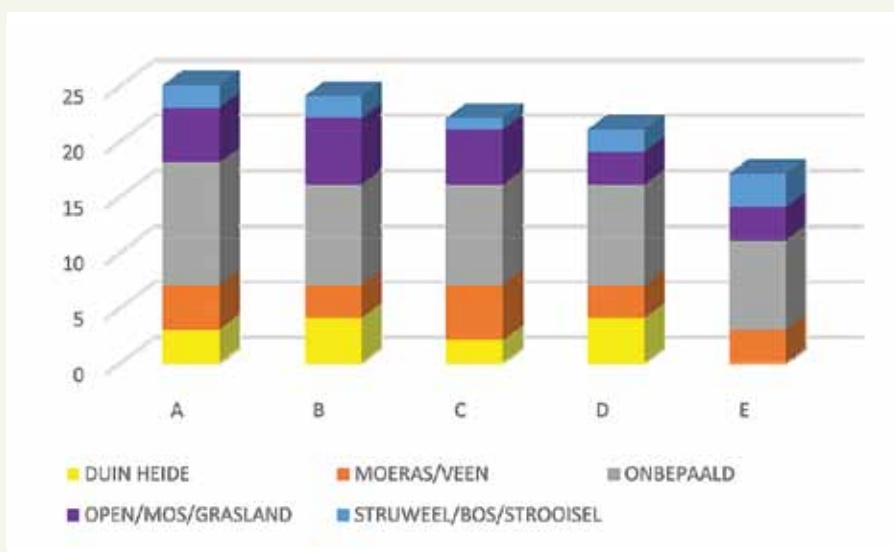
34 % van de soorten die we in de Swal vonden, toch een groot aantal, blijken geen echte habitatvoorkeur te hebben. 24 % van de soorten zijn typisch voor open graslanden met veel mos en 16 % zijn typisch voor moerassen. Verder werden ook soorten gevonden typisch voor struweel en bos, en in mindere mate soorten typisch voor duin en heide. Deze laatste categorie, met vooral soorten voor drogere habitats, is eerder klein.

De spinnendiversiteit was het grootst in stations A en B met respectievelijk 26 en 25 soorten. In station A, een vochtig grasland met dominantie van riet, gestreepte witbol, grote ratelaar, wat gevlekte orchis, reukgras en zevenblad, en in station B, ook een vochtig grasland, maar met dominantie van gevlekte orchis, biezenknoppen, pitrus, pinksterbloem, zegge en grote wederik, werden ook het hoogste aantal soorten gevonden typisch voor open graslanden met mos. De soorten, typisch voor moeras- en veengebieden werden gevonden in station C, de rand van een rietkraag met scherpe boterbloem en gestreepte witbol. In station D, een vochtig grasland met dominantie van grote ratelaar en in station B (zie hierboven) werden 4 soorten gevonden die karakteristiek zijn voor droge duinen en heidegebieden.

Ten slotte werden in station E, de houtwal met els, knotwilg, brandnetel en een goed ontwikkelde moslaag, het minst aantal soorten gevonden. Daar werden geen soorten gevonden typisch voor droge duinen en heide, en bleek verrassend genoeg ook het aandeel van soorten typisch voor bos en struweel slechts in beperkte mate hoger dan in de graslanden en rietkraag.

Verdeling van het aantal soorten spinnen per habitatpreferentie.

Aantal soorten spinnen per station met hun habitatpreferentie

Conclusies en suggesties voor het beheer

De meeste oligotrofe (*) graslanden en moerassen zijn enorm gefragmenteerd in Vlaanderen. Door hun afnemende oppervlakte en hun isolatie zijn dergelijke graslanden waarschijnlijk niet meer in staat om een goede, typisch natte grasland- en moerasfauna te herbergen en worden randeffecten van nabijgelegen andere habitats versterkt. Het lijkt ons dan ook noodzakelijk dat dergelijke relictgraslanden verder worden beheerd en eventueel ook uitgebreid.

Beheer en natuurinrichting zou zich moeten kunnen focussen op:

- Een verdere verschralling van deze graslanden, in de gradiënt van droog (zandig donk) naar nat (kwelgebieden) door actief beheer van de vegetatie en door een vermindering, of beter nog een stopzetting, van de impact van bemesting uit de onmiddellijke omgeving.
- Verder streven naar een algemene waterkwaliteitsverbetering.
- Verder ontwikkelen van een mozaïekpatroon met schrale graslanden en ruige hooilandvegetaties door het

blijven volhouden van het huidige maaibeheer.

Hierbij kan het monitoren van typische Rode lijstsoorten voor schrale natte graslanden zoals de Moswolfspin (*Arc-tosa leopardus*), de Oprolmier (*Myrmecina graminicola* - zie 'de knotwilg' 2018-4 p.34-36) en de loopkevers Bruine bontloper (*Acupalpus brunnipes*), Kopergroene snelloper (*Agonum viridicupreum*) en Zwartsprietfluweelloper (*Chlaenius nigricornis* - zie 'de knotwilg' 2019-1 p. 34-37) aangeven of het gevoerde beheer het gewenste resultaat oplevert.

Wouter Dekoninck, Marc Van Kerckvoorde,
Lut Van Nieuwenhuyse, Léon Baert,
Filip Declerck & Sarah Defoort

We willen graag Pierre Oger bedanken voor het gebruik van de foto van *Mermessus trilobatus*.

*: oligotroof = arm aan voedingsstoffen.

Literatuur

- ALDERWEIRELDT, M. & MAELFAIT J.-P., 1990. Catalogus van de spinnen van België. Deel VII: Lycosidae. Studiedocumenten van het Koninklijk Belgisch

Instituut voor Natuurwetenschappen, 61: 92 pp.

- BONTE, D., BAERT, L., MAELFAIT, J.-P. & RANSY, M., 2000. Deelaspect Spinnen (Araneae). BONTE D. & GROOTAERT P. (eds.). Het voorkomen van invertebraten in de Latemse Meersen: Een evaluatie in het kader van de geplande natuurinrichting 64 pp.

- DEKONINCK, W., VAN KERCKVOORDE, M., VAN NIEUWENHUYSE, L., DE BAERE, D., LAMBRECHTS, J. & BAERT, L., 2018 De spinnenfauna van enkele heidegebieden nabij Brugge. Deel I: bemonsteringen 2014-2015. Nieuwsbrief van de Belgische Arachnologische Vereniging, 33(3): 133-149.

- DEKONINCK, W., VAN KERCKVOORDE, M., VAN NIEUWENHUYSE, L., D'HONDT, B., BRAEM, S., & BAERT, L., 2019. Spinnen en loopkevers ingezameld tijdens een korte bodemvalbemonstering te Doeveren (Zedelgem-Oostkamp). Nieuwsbrief van de Belgische Arachnologische Vereniging, 34(1).

- JANSSEN, M. & MAELFAIT J.-P., 1990. De spinnenfauna en het beheer van een nat hooilandje aan de Pollismolen te Opitter (Limburg, België). Nieuwsbrief van de Belgische Arachnologische Vereniging, 5(3): 7-13.

- HENDRICKX, F., 1999. De spinnenfauna van het laagveengebied de 'Damvallei' te Destelbergen (Oost-Vlaanderen). Nieuwsbrief van de Belgische Arachnologische Vereniging, 14(1): 1-7.

- MARTENS, K. & VAN BEEK, E., 1998. Activiteitenverslag Nationaal centrum voor grasland en groenvoederonderzoek - 4de sectie. Rapport IN 98.26: 1-80 + bijlagen

- RANSY, M., BAETENS, J. & DE BAKKER, D., 2001. Araneae in BAETENS J. & GROOTAERT P. (eds.). De betekenis van lijn- en puntvormige rietvegetaties voor semi-terrestrische ongewervelden van moerashabitats, Rapport ENT.2001.06 In opdracht van het Vlaams Ministerie van Leefmilieu en Landbouw en het Instituut voor Natuurbehoud september 2001, 143 pp.

Lentewandelingen in de Swal

In de lente is de Swal een bloemenzee. Verschillende soorten boterbloemen, echte koekoeksbloemen, gevlekte orchissen, grote ratelaars en pinksterbloemen toveren het hooiland om in een geel en roze zee. Een juweeltje. Zin om mee op verkenning te gaan? Sluit dan aan bij een van de lentewandelingen. Die gaan door op zondag 14 april om 10 u., zondag 12 mei om 16 u. en zondag 9 juni om 16 u. De wandeling duurt 1,5 à 2 u. Afspraak bij café 'De Klyteput', Bergmolenweg 2 in Koekelare. Zin om een bezoek te organiseren voor je bedrijf, familie of vereniging? Dat kan ook! Meer info bij Georges Pollentier (0486/824.141).

Orchideeën in de Swal. Foto: Peter Lemmens.

natuurpunt
Torhout

Team Origin'O zamelt geld in voor project Groenhove

Op 22 en 23 juni gaat de 4e editie van 'Expeditie Natuurpunt' door. Dat is een avonturentocht door de Vlaamse wildernis waarbij een team van 4, ondersteund door 1 of 2 coaches, een fysiek uitdagende sponsortocht aflegt met de fiets, per kano of te voet. Voor een team aan de tocht begint, moet het minimum € 1.500 verzamelen. Dat geld gaat integraal naar een natuurgebied naar keuze.

Ook Torhout heeft zijn eigen team: Casper Thorrez, Mathias Thorrez, Suzan Vercaemer en Guy Thorrez gaan, met ondersteuning van Veerle Callebert en Valérie Hauspie, de uitdaging aan. Zij zullen zo'n 60 km kanovaren, vanuit Lummen naar Mechelen. Slapen doen ze onder de sterren.

Het geld dat ze inzamelen, schenken ze aan project Groenhove van Natuurpunt Torhout. Zo kan Natuurpunt verder percelen blijven aankopen in

het Groenhovebos en deze beheren als natuurgebied. Het beheerteam van Natuurpunt Torhout heeft de voorbije jaren al heel wat werk verzet om van dit bos een mooiere en natuurrijkere plek te maken. Het is je vast al opgevallen dat er tal van afsluitingen en vervallen gebouwtjes verdwenen en dat er hard gewerkt wordt om tuinplanten als laurierkers, lijsterbesspirea en rododendron te verwijderen. Zo komt er plaats voor wilde inheemse bosplanten, die echt in het Groenhovebos thuishoren.

Steun onze actie zodat Natuurpunt Torhout zijn mooie project in het Groenhovebos verder kan zetten:

- Voor amper € 3 heb je een 'Held van Groenhove'-armband.
- Voor € 5 heb je een originele kalender van Team Origin'O.
- Voor € 10 krijg je 4 biobieren in ecologische geschenkverpakking. Laat je verleiden door deze (h)eer-

lijke familie van Brouwerij Strubbe, maar drink met mate(n). In een pakket vind je 'Alfoncine' (een robijnrode, donkere tripel), 'Blanche' (een viergranenwitbier met nagisting op de fles), 'Camille' (een pils) en 'Modeste' (een amber tripel).

Te verkrijgen bij Origin'O Torhout en op al onze activiteiten.

De komende maanden zal je ons regelmatig tegenkomen tijdens activiteiten en evenementen in Torhout, waar we je een natje en een droogje aanbieden. Dit staat alvast in onze planning:

- Ma. 22/04 om 10 u.: Natuurwandeling 'Voorjaarsbloei' in Groenhove' (parking tegenover Bosdreef 8).
- Wo. 24/04 van 13 tot 17 u.: Buitenspeeldag Torhout (Amazonesplein).
- Zo. 5/05 van 10 tot 17 u.: 'Den Uyt-kom' (kinderboerderij d'Oude Smelterij, Ieperse Heerweg 5, Torhout).
- Zo. 12/05 om 10 u.: Natuurwandeling 'Amfibieën in Groenhove' (parking tegenover Bosdreef 8).

Of wil jij ons sponsoren door het logo en/of de naam van je bedrijf op de T-shirts van ons team te laten drukken? Neem dan even contact op via torhout@origin.be.

Er staan trouwens nog acties in de steigers. Alle info daarover vind je op onze Facebookpagina (Expeditie Natuurpunt 2019 - Team Origin'O). En je kan ons ook rechtstreeks steunen door een gift te doen op onze eigen webpagina (<https://expeditie.natuurpunt.be/project/16890>). Voor giften vanaf € 40 bezorgt Natuurpunt je een fiscaal attest.

We hopen alvast massaal op jullie steun te mogen rekenen!

Casper Thorrez, Mathias Thorrez, Suzan Vercaemer en Guy Thorrez doen, met ondersteuning van Veerle Callebert en Valérie Hauspie, mee aan 'Expeditie Natuurpunt'. Daarmee zamelen ze geld in voor 'project Groenhove' van Natuurpunt Torhout. Foto: Johan Sabbe.

Team Origin'O

Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen vzw is een regionaal samenwerkingsverband tussen 4 Natuurpuntafdelingen, 2 Natuurpuntkernen, 1 onafhankelijke vereniging en een aantal werkgroepen. 'De knotwilg' is het kwartaaltijdschrift van onze vereniging. NP MWV vzw is erkend en wordt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid.

Natuurpunt Midden-West-Vlaanderen

- Secretariaat & zetel NP MWV
- Adres: Torhoutstraat 66, 8810 Lichtervelde
- Tel. secretariaat: 051/700.695
- Tel. voorzitter: 051/589.418
- E-mail secretariaat: peter.lemmens@natuurpunt.be
- E-mail voorzitter: pollentier.georges@outlook.com
- Het secretariaat is in principe alle weekdays open van 9 - 12 u. en 13 - 16 u., maar neem zo mogelijk vooraf contact op om verrassingen te vermijden. Andere dagen en uren op afspraak.
- Rek. nr.: BE53.9731.7610.5453.
- Website: www.natuurpunt.be/natuurpunt-midden-west-vlaanderen

Aangesloten natuurverenigingen

Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken vzw

Koenraad Blontrock (059/250.697 - koenraad.blontrock@gmail.com).
Rek. nr.: BE82.0682.0550.8368

Natuurpunt Mandelstreek

(Hooglede – Roeselare – Ledegem – Moorslede – Staden)
Peter Hantson (051/203.063 - voorzitter@natuurpuntmandelstreek.be).
www.natuurpuntmandelstreek.be
Rek. nr.: BE51.9799.6273.0762

Natuurpunt kern de Reiger (Moorslede)

Jean-Pierre Vandamme (051/771.213 - jeanpierrevandamme@skynet.be).
Rek. nr.: BE82.4664.3681.6168

Natuurpunt kern Groot-Staden (Staden)

Ivan Bruneel (0496/365.628 - natuurpuntgrootstaden@gmail.com).
Rek. nr.: BE87.9733.5278.5394

Natuurpunt Ruidenberg (Ichtegem – Koekelare – Kortemark)

Georges Pollentier (051/589.418 - Pollentier.georges@outlook.com)
www.natuurpunt.be/natuurpunt-ruidenberg
Rek. nr.: BE86.9731.7610.5150

Natuurpunt Torhout

Bart Van Thuyne (0479/812.963 - bart.van.thuyne@telenet.be)
www.natuurpunt.be/natuurpunt-torhout
Rek. nr.: BE64.9731.7610.5352

Ruimte (Diksmuide)

Jef Dumoulin (051/500.866 - jef.dumoulin@skynet.be)
Rek. nr.: BE47.0680.6704.2080

Aangesloten thematische werkgroepen

Amfibieënwerkgroep (NPM)

Martine Lakiere (0479/780.002 - martine.lakiere@telenet.be)

Beheerteam Torhout (NPT)

Roney Debaillie (050/214.574 - rdebaillie@gmail.com)

Fotowerkgroep Mandelstreek (NPM)

Johan Hanssens (051/309.199 - johanhanssens@fulladsl.be)

Natuurfotografen Hoge Dijken (NGO&HD)

Patrick Pottier (059/709.604 - patrick.pottier@telenet.be)
www.nfhd.be

Steenuilwerkgroep Mandelstreek (NPM)

Ludo Momerency (051/225.280 - steenuilwerkgroep@natuurpuntmandelstreek.be)

Vogelwerkgroep Hoge Dijken (NGO&HD)

Dirk Peene (059/267.802 - dirk.peene@eandis.be)

Natuurwerkgroep Torhout

(amfibieën, reptielen, vogels, zoogdieren - NPT)
Geert Carette (050/215.483 - geert.carette@skynet.be)

Werkgroep Trage Wegen (NPT)

Roney Debaillie (050/214.574 - rdebaillie@gmail.com)

Zoogdierenwerkgroep (NPM)

Michael Parmentier (0483/638.090 - michael.parmentier@hotmail.com)

Zwalimop (zwammen, lichenen, mossen, planten - NPM)

Peter Hantson (051/203.063 - voorzitter@natuurpuntmandelstreek.be)

Vragen over ons privacybeleid? Neem contact op met het secretariaat.

Natuurgebieden

Bourgognepolders (Oudenburg)

Dirk Anseeuw (051/581.122 - dirkanseeuw@hotmail.com)

Groenhove (Torhout)

Bart Van Thuyne (0479/812.963 - bart.van.thuyne@telenet.be)

Kleiputten (Rumbeke)

Piet Desmet (051/225.852 - natuurmandelstreek@gmail.com)

Moerasje (Torhout)

Roney Debaillie (050/214.574 - rdebaillie@gmail.com)

Snipgate (Gistel)

Koenraad Blontrock (059/250.697 - koenraad.blontrock@gmail.com).

Swal (Koekelare)

Georges Pollentier (051/589.418 - Pollentier.georges@outlook.com)

De Vijfwegenpoel (Poelkapelle/Staden)

Ivan Bruneel (0496/365.628 - ivan.bruneel@telenet.be)

Zwaanhoek (Oudenburg)

Marc Deknock (059/265.068 - marc.deknock@telenet.be)

Lid worden?

Een lidmaatschap kost 27 euro en als lid krijg je 4 x per jaar 'de knotwilg' én het 'Natuurblad' in je bus. Als extraatjes ben je verzekerd tijdens alle Natuurpunt-activiteiten én krijg je korting in de Natuurpuntwinkel en bij tal van partners. Wie voor het eerst lid wordt, krijgt een welkomstpakket met o.m. de prachtige Natuurpunt fiets- en wandelgids.

Woon je in Gistel, Hooglede, Ichtegem, Koekelare, Kortemark, Ledegem, Moorslede, Oudenburg, Roeselare, Staden of Torhout? Schrijf dan 27 euro over naar rek. nr. BE17.2300.0442.3321. Of bespaar Natuurpunt een hoop administratieve kosten door een domiciliëringsoverdracht in te vullen op www.natuurpunt.be > lid worden.

Woon je in een andere gemeente? Neem dan contact op met het secretariaat.

Abonnement?

Ben je al lid van een andere Natuurpuntafdeling, dan kan je ook een abonnement nemen op 'de knotwilg' alleen. Schrijf 10 euro over naar rekeningnummer BE53.9731.7610.5453 en vermeld daarbij 'abonnement DK'.

Digitale nieuwsbrief 'De Groene Flits'.

Neem contact op met het secretariaat.

Redactieraad en eindredactie

Raad van bestuur & secretariaat.

Vormgeving en druk

Opmaak door Gitsdal prints, 0495/789.474
Druk door Lowyck, Archimedesstraat 53, 8400 Oostende
Papier met EU-Ecolabel en ECF- en FSC-certificaat.

Opplage 2.740 exemplaren

Steun onze projecten

Storten kan op rekeningnummer BE56.2930.2120.7588 van Natuurpunt Beheer vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met de vermelding 'gift aan' en het projectnummer van jouw keuze. Voor schenkingen vanaf 40 euro krijg je een fiscaal attest.

BOURGOGNEPOLDER - 5554	GROENHOVE - 5580
MANDELSTREEK - 3567	SNIPGATE - 5562
VIJFWEGENPOEL - 5587	ZWAANHOEK - 5539

Steenulenwerkgroep - GEW-2492 op rekeningnummer BE12.2300.5247.4592 van Natuurpunt Studie vzw, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen.

Een ziek of gekwetst dier gevonden?

Kijk op www.voc-bulskampveld.be (VOC Beernem, tel. 050/790.959) of www.vogelopvangcentrum.be (VOC Oostende, tel. 059/806.766).

ACTIVITEITENKALENDER NATUURPUNT MIDDEN-WEST-VLAANDEREN (NP MWV)

Activiteiten van Natuurpunt Gistel-Oudenburg & Hoge Dijken vzw (NPGO&HD), Natuurpunt Mandelstreke (NPM), Kern De Reiger (NPKDR), Kern Groot-Staden (NPKGS), Natuurpunt Ruidentberg (NPR), Natuurpunt Torhout (NPT), Ruimte Diksmuide (RD) én externen.

Datum	Uur	Activiteit	Organisatie
Di. 9 april	9 of 14 u.	Bouw je eigen bijenhotel	NPKDR
Zo. 14 april	9.30 u.	Gezellig wandelen en afval opruimen in het Groenhovebos	NPT
Zo. 14 april	10 u.	Wandeling in 'De Swal'	NPR
Zo. 21 april	10 u.	'De Kleiputten' op hun paasbest!	NPM
Ma. 22 april	10 u.	Voorjaarsbloeiërs in Groenhove	NPT
Wo. 24 april	19 u.	Start cursus natuurverkenner in Roksem (Hoge Dijken)	NPGO&HD
Zo. 28 april	5 u.	Vroegmorgenwandeling in het Vrijbos	NPM
Zo. 28 april	14 u.	Van dikkop tot salamander	NPKGS
Wo. 1 mei	5 u.	Vroegmorgenwandeling met ontbijt	NPGO&HD
Vr. 10 mei	19 u.	Avondwandeling in de Meetkerkse Moeren	NPM
Za. 11 mei	14 u.	Wandeling 'De Vierkaven'	NPKDR
Zo. 12 mei	10 u.	Amfibieënwandeling in Groenhove	NPT
Zo. 12 mei	16 u.	Wandeling in 'De Swal'	NPR
Di. 14 mei	9.30 u.	Korstmossen in de Dodengang	NPM
Wo. 15 mei	19 u.	Wandeling 'De Vierkaven'	NPKDR
Vr. 17 mei	19 u.	Avondwandeling in Noordschote	NPM
Zo. 19 mei	4.45 u.	Vroegmorgenwandeling met (h)eerlijk ontbijt	NPKGS
Zo. 19 mei	10 u.	'De Kleiputten' boordevol nieuw leven	NPM
Vr. 24 mei	19 u.	Avondwandeling in de kleiputten van Ploegsteert	NPM
Za. 25 mei	9 u.	Broedvogels in onze natuurgebieden	NPGO&HD
Za. 25 mei	14 u.	De wonderlijke insectenwereld	NPKGS
Za. 25 mei	14 u.	Officiële opening 'Tuinier Volkstuinpark De Kwekerij'	NPR
Zo. 26 mei	5 u.	Vroegmorgenwandeling in 'De Vierkaven' & ontbijt	NPKDR
Vr. 7 juni	19 u.	Avondwandeling in het Groenhovebos	NPM
Zo. 9 juni	16 u.	Wandeling in 'De Swal'	NPR
Vr. 14 juni	19 u.	Avondwandeling in provinciedomein de Kemmelberg	NPM
Za. 15 juni	vanaf 13.30 u.	Natuur in het Groenpark	NPM
Zo. 16 juni	9 u.	Planten in de Bourgognepolder	NPGO&HD
Za. 16 juni	10 u.	Feestelijke opening van 'de Vijfwegenpoel'	NPM & NPKGS
Zo. 16 juni	10 u.	Op de drempel van de zomer in 'De Kleiputten'	NPM
Vr. 21 juni	vanaf 20 u.	Midzomernacht: een spannende avond tijdens de kortste nacht van het jaar	NPR
Zo. 23 juni	9.30 u.	Verkenning van het Moereveldpad	NPT
Za. 29 juni	12 u.	1.000-soortenweekend	extern
Wo. 3 juli	19.30 u.	'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: Vloethemveld	NPR
Za. 6 juli	14 u.	Plantenwandeling op de 'Storoute'	NPKDR
Zo. 7 juli	14 u.	Zwaluwenfietstocht in Vijfwegen	NPKGS
Wo. 10 juli	19.30 u.	'Ontdek-je-Plekje'-natuurwandeling: Vijfwegen	NPR
Di. 24 sep.	19.30 u.	Start cursus 'paddenstoelen voor beginners'	NP MWV

Verdere info en praktische afspraken vind je middenin deze 'knotwilg'.
De laatste info & eventuele wijzigingen vind je terug in onze gratis maandelijkse nieuwsbrief 'De Groene Flits'.
Geïnteresseerd? Stuur een mailtje naar peterlemmens@natuurpunt.be.